

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

**dokonanej w dniach 15-16 listopada 2013 roku na kierunku pielęgniarstwo,
prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i o kulturze fizycznej
na poziomie studiów I i II stopnia o profilu praktycznym,
realizowanych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej na Wydziale Nauk o Zdrowiu
Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej**

**przez Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodnicząca: dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek, członek PKA
członkowie: prof. dr hab. n. med. Piotr Kurnatowski, ekspert PKA
dr n. med. Grażyna Franek, ekspert PKA
mgr Edyta Lasota-Belżek, ekspert formalno-prawny PKA
Agnieszka Marchlewska, ekspert studencki**

Krótką informacją o wizytacji

Przestanką przeprowadzenia wizytacji na Wydziale Nauk o Zdrowiu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno – Ekonomicznej w Elblągu na kierunku „pielęgniarstwo” była własna inicjatywa Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a wynikała ona z terminu, na jaki została wydana pozytywna ocena jakości kształcenia na powyższym kierunku studiów. Wizytacja ta była przeprowadzana po raz kolejny. Poprzednia wizytacja miała miejsce w dniach 31 V- 1 VI 2007 roku. Wnioski i zalecenia z poprzedniej wizytacji przedstawiono w załączniku nr 3.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (ZO) został opracowany na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, przeprowadzonej hospitacji zajęć, analizy prac dyplomowych, spotkań z nauczycielami akademickimi i studentami ocenianego kierunku studiów oraz przedstawionej bazy dydaktycznej, w której prowadzone są zajęcia dydaktyczne.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

Załącznik nr 3 Podsumowanie raportu z wizytacji przeprowadzonej na ocenianym kierunku w dniach 31 V-1 VI 2007 roku.

1. Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę.

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo prowadzonym w Wydziale Nauk o Zdrowiu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej nawiązuje do Misji Uczelni, będącej częścią

dokumentu „Strategia Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej do 2020 roku”, a w szczególności do następujących działań:

- ✓ działania na rzecz upowszechniania wiedzy, budowa społeczeństwa wiedzy, współtworzenie lokalnych i regionalnych środowisk naukowych, otwartych na świat i nowe wyzwania poznawcze,
- ✓ budowanie kapitału intelektualnego,
- ✓ poprzez realizację zadań badawczych i kształcenia na poziomie wyższym służyć społeczności lokalnej i regionalnej, przede wszystkim poprzez przygotowanie absolwentów wyposażonych w wiedzę, umiejętności i kompetencje potrzebne na współczesnym rynku pracy,
- ✓ poprzez podjęcie się realizacji kształcenia akademickiego, dbanie o wysoki poziom dydaktyki, uwzględniającej najnowsze tendencje, innowacyjne metody oraz możliwości, jakie daje nowoczesna technologia.

Kierunki, na których kształci się w Uczelni, w tym kierunek Pielęgniarstwo, odpowiadają potrzebom studentów oraz społeczności lokalnej i regionalnej, a także celom określonym w strategii jednostki.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu nie została jeszcze sformułowana strategia jednostki, gdyż musi się ona opierać na strategii Uczelni „Strategia Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej do 2020 roku”, a ta została przyjęta na posiedzeniu Senatu EUH-E w dn. 27.09.2013r. W celu przygotowania strategii jednostki na najbliższym posiedzeniu Rady Wydziału zostanie powołany zespół ds. opracowania strategii Wydziału z udziałem władz Wydziału, przedstawicieli wszystkich kierunków studiów oraz interesariuszy zewnętrznych.

Koncepcja kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo nawiązuje do strategii Uczelni zapisanej w dokumencie „Strategia Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej do 2020 roku”, zwłaszcza w zakresie:

- celu strategicznego nr 1: *Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia z zachowaniem równowagi między ofertą praktycznych kierunków a kształceniem w profilu ogólnoakademickim,*
- celu strategicznego nr 2: *Wzmocnienie samodzielności akademickiej, poprzez podniesienie pozycji naukowej uczelni oraz wzmocnienie jej kapitału intelektualnego.*

Programy kształcenia, zawierające m.in. profil, cele i efekty kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*, zarówno na studiach I jak i II stopnia, zostały opracowywane przez „Zespół ds. jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo” powołany przez Radę Wydziału 5.11.2011r. Zgodnie z informacjami ustnymi uzyskanymi od nauczycieli, w spotkaniach i pracach zespołu uczestniczyli m.in: przedstawiciel studentów, Dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu ds. Pielęgniarstwa, Zastępca Dyrektora ds. Pielęgniarstwa Szpitala Miejskiego w Elblągu, Zastępca Dyrektora ds. Pielęgniarstwa Elbląskiego Szpitala Specjalistycznego, przedstawicielka Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Elblągu, absolwentka studiów na kierunku pielęgniarstwo, koordynator ds. pielęgniarstwa dużego niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej, jednak ich udział nie jest udokumentowany. Wskazane programy podlegają zatwierdzeniu przez Radę Wydziału oraz Senat Uczelni, w których skład wchodzi i uczestniczą w posiedzeniach przedstawiciele studentów (w tym ocenianego kierunku).

Perspektywy rozwoju dla kierunku wskazuje Rada Wydziału, w której skład wchodzi i uczestniczą w posiedzeniach przedstawiciele studentów (w tym ocenianego kierunku).

Udział studentów w ustalaniu koncepcji kształcenia jest jednak nieudokumentowany. Przedstawiciele studentów w Samorządzie Studenckim jak również studenci obecni na spotkaniu z Zespołem oceniającym nie wyrazili zainteresowania tym tematem.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

- 1) Koncepcja kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* o profilu praktycznym w stopniu znaczącym odpowiada Misji Uczelni. Jednak na Wydziale Nauk o Zdrowiu nie została jeszcze przyjęta strategia jednostki, która jest w fazie przygotowań do opracowania.
- 2) Udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia jest niewystarczający. Uczelnia deklaruje współpracę z Dyrektorem Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu ds. Pielęgniarstwa, Zastępcą Dyrektora ds. Pielęgniarstwa Szpitala Miejskiego w Elblągu, Zastępcą Dyrektora ds. Pielęgniarstwa Elbląskiego Szpitala Specjalistycznego, przedstawicielami Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych w Elblągu, jednak Uczelnia nie przedstawiła żadnych dokumentów potwierdzających tę współpracę. Udział studentów w tworzeniu koncepcji kształcenia także nie jest udokumentowany.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo odbywa się w oparciu o standardy kształcenia zawarte w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 9 maja 2012 w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia są zgodne z koncepcją rozwoju kierunku, jednak pełna koncepcja rozwoju kierunku stanowić będzie element Strategii Wydziału Nauk o Zdrowiu, która jest obecnie przygotowywana. Ewentualne zmiany w zakresie efektów kształcenia uzupełniającej oferty programowej będą dostosowane do powstającej koncepcji rozwoju kierunku. W procesie ewaluacji i udoskonalania efektów kształcenia stosuje się matryce efektów kształcenia, analizę wyników osiąganych przez studentów, ankiety studenckie, hospitacje zajęć. W działaniach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, do których zaliczamy studentów, przedstawicieli pracodawców i samorządu pielęgniarstwa oraz absolwentów, jednak Uczelnia nie przedstawiła dokumentów świadczących o współpracy.

Efekty kształcenia określone dla poszczególnych przedmiotów są spójne z efektami kierunkowymi. Realizacja celów kształcenia umożliwia osiągnięcie kierunkowych efektów kształcenia.

Efekty kształcenia spełniają wymagania organizacji zawodowej, jednak liczba godzin przewidziana na realizację zakładanych efektów kształcenia nie jest zgodna ze standardami kształcenia, czego skutkiem może być odmowa wydania prawa wykonywania zawodu. Szczegółowy opis programu kształcenia znajduje się w punkcie 3.

Efekty kształcenia są opublikowane na stronie uczelnianego systemu obsługi studenta, do którego mają dostęp wszyscy studenci po zalogowaniu na indywidualne konto oraz potencjalni kandydaci lub inne osoby pod adresem:

<https://usosweb.euhe.edu.pl/kontroler.php?action=actionx:katalog2/programy/pokazKierunek%28kod:PIE%29>, do którego link znajduje się na stronie Uczelni: <http://www.euh-e.edu.pl>,

w zakładce dotyczącej Wydziału Nauk o Zdrowiu: Plany studiów.

Efekty kształcenia dla studiów I stopnia zostały sformułowane w sposób jasny i zrozumiały. Szczegółowe efekty kształcenia określone w sylabusach do zdecydowanej większości przedmiotów są zrozumiałe i umożliwiają opracowanie przejrzystego systemu ich weryfikacji. Brak jest efektów kształcenia dla przedmiotu Ratownictwo medyczne na studiach I stopnia.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na studiach II stopnia nie zostały zdefiniowane. Brak opracowanych efektów nie pozwala na ich weryfikację.

System zaliczania zajęć opisany jest w Regulaminie Studiów i Uczelnianym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia. Poszczególne zajęcia zaliczane są w następującej formie:

- zaliczenia bez oceny (Zal.): zajęcia z wychowania fizycznego, zajęcia praktyczne, praktyki zawodowe i przedmioty kontynuowane w następnych semestrach (poza językiem obcym);
- zaliczenia z oceną (Zoc): konwersatoria, seminaria, lektoraty w każdym semestrze, ćwiczenia;
- egzaminy (E): wykłady.

Szczegółowe warunki uzyskania zaliczenia zajęć z przedmiotu podaje na pierwszych zajęciach prowadzący te zajęcia. W przypadku zajęć z przedmiotów kończących się egzaminem, prowadzący zajęcia z przedmiotu podaje zakres i formę egzaminu.

Przy egzaminach i tych zaliczeniach, przy których wymagana jest kwalifikacja wyrażana oceną, stosuje się następujące oceny:

- bardzo dobry (5),
- dobry plus (4,5),
- dobry (4),
- dostateczny plus (3,5),
- dostateczny (3),
- niedostateczny (2).

Kryteria stopni są określone precyzyjnie:

- stopień „bardzo dobry” otrzymuje student, który w odniesieniu do danego przedmiotu (modułu):
 - ❖ w sposób wskazujący na wysoką sprawność i biegłość opanował pełny zakres wiedzy (wiadomości), umiejętności oraz kompetencji społecznych (postaw) w zakresie zgodnym z wymaganiami wynikającymi z realizowanych w Uczelni programów kształcenia, uwzględniających Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego,
 - ❖ potrafi sprawnie i samodzielnie zdobywać wiedzę (wiadomości), kształtować pożądane umiejętności oraz kompetencje społeczne (postawy) i wykazuje się w tym zakresie biegłością,
 - ❖ potrafi samodzielnie rozwiązywać problemy omawiane w czasie zajęć dydaktycznych,

- ❖ biegle i twórczo rozwiązuje oraz prezentuje wszystkie problemy i zadania wykonane w ramach samodzielnej pracy własnej,
- ❖ biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę (wiadomości), by twórczo rozwiązywać nowe problemy,
- ❖ potrafi na forum grupy sprawnie zaprezentować wyniki swych prac poznawczych,
- ❖ posiada zaawansowane umiejętności programowego myślenia przyczynowo-skutkowego,
- ❖ sprawnie wyraża własne zdanie, popiera je właściwie dobraną i logiczną argumentacją.

- stopień „dobry plus” otrzymuje student, który w odniesieniu do danego przedmiotu (modułu):

- ❖ w sposób wskazujący na wysoką sprawność opanował pełny zakres wiedzy (wiadomości), umiejętności oraz kompetencji społecznych (postaw) w zakresie zgodnym z wymaganiami wynikającymi z realizowanych w Uczelni programów kształcenia, uwzględniających Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego,
- ❖ sprawnie i starannie rozwiązuje oraz prezentuje wszystkie problemy i zadania wykonane w ramach samodzielnej pracy własnej,
- ❖ sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą (wiadomościami), rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie kształcenia, potrafi zastosować posiadaną wiedzę (wiadomości) do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

- stopień „dobry” otrzymuje student, który w odniesieniu do danego przedmiotu (modułu):

- ❖ opanował pełny zakres wiedzy (wiadomości), umiejętności oraz kompetencji społecznych (postaw) w zakresie zgodnym z wymaganiami wynikającymi z realizowanych w Uczelni programów kształcenia, uwzględniających Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego,
- ❖ właściwie i starannie rozwiązuje oraz prezentuje wszystkie problemy i zadania wykonane w ramach samodzielnej pracy własnej,
- ❖ właściwie stosuje wiedzę (wiadomości), rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

- stopień „dostateczny plus” otrzymuje student, który w odniesieniu do danego przedmiotu (modułu):

- ❖ opanował pełny zakres wiedzy (wiadomości), umiejętności oraz kompetencji społecznych (postaw) w zakresie zgodnym z wymaganiami wynikającymi z realizowanych w Uczelni programów kształcenia, uwzględniających Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego,
- ❖ rozwiązuje i prezentuje wszystkie problemy i zadania wykonane w ramach samodzielnej pracy własnej w stopniu poprawnym,
- ❖ rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności.

- stopień „dostateczny” otrzymuje student, który w odniesieniu do danego przedmiotu (modułu):

- ❖ opanował pełny zakres wiedzy (wiadomości), umiejętności oraz kompetencji społecznych (postaw) w zakresie zgodnym z wymaganiami wynikającymi z realizowanych w Uczelni programów kształcenia, uwzględniających Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego,
- ❖ rozwiązuje i prezentuje wszystkie problemy i zadania wykonane w ramach samodzielnej pracy własnej w stopniu wymagającym niewielkich korekt,

- ❖ rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności.

- stopień „niedostateczny” otrzymuje student, który w odniesieniu do danego przedmiotu (modułu):

- ❖ nie opanował pełnego zakresu wiedzy (wiadomości), umiejętności oraz kompetencji społecznych (postaw) w zakresie zgodnym z wymaganiami wynikającymi z realizowanych w Uczelni programów kształcenia, uwzględniających Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego,
- ❖ nie potrafi rozwiązać i prezentować wszystkich problemów i zadań wykonywanych w ramach samodzielnej pracy własnej,
- ❖ nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) typowych zadań teoretycznych i praktycznych o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności.

Wystawiając oceny nauczyciel akademicki uwzględni formy oceniania wybrane spośród następujących:

- a. test wiedzy,
- b. ustny sprawdzian wiedzy,
- c. praca pisemna,
- d. praca pisemna z obroną,
- e. prezentacja,
- f. zadanie praktyczne lub projektowe,
- g. zadanie zespołowe (grupowe) z indywidualną kontrolą osiągnięć,
- h. obserwacja i ocena wykonania zadania,
- i. kontrola i ocena przebiegu praktyk (zajęć terenowych).

Każdy nauczyciel akademicki – koordynator danego przedmiotu (modułu) jest zobowiązany do określenia we współpracy z pozostałymi nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia dydaktyczne w ramach danego przedmiotu (modułu) sposobu weryfikacji (oceny) każdego efektu kształcenia przypisanego do danego przedmiotu (modułu).

Przy określaniu sposobów weryfikacji (oceny) efektów kształcenia uwzględnia się rodzaj i cechy danego przedmiotu (modułu), specyfikę danego kierunku studiów, profil i poziom kształcenia oraz umiejscowienie kierunku studiów w określonym obszarze (obszarach) kształcenia wedle Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne w ramach danego przedmiotu (modułu) uprawnieni są do wystawiania indywidualnych ocen częściowych powiązanych z konkretnymi zadaniami wykonywanymi przez studenta lub przyjętymi wybranymi formami oceniania studenta.

Weryfikacja zakładanych celów i ocena osiągania efektów kształcenia na każdym etapie jest procesem kilkustopniowym i składa się z działań podejmowanych przez nauczycieli akademickich, koordynatorów przedmiotów, władz Wydziału, Zespołu ds. jakości kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*, Radę Wydziału oraz Senat EUH-E. Poszczególne decyzje podejmowane w odniesieniu do efektów kształcenia przebiegają „od dołu do góry”.

Opisany system ocen pozwala na weryfikację osiągania efektów kształcenia z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Zaliczanie praktyk opisane jest w Regulaminie praktyk zawodowych na kierunku *pielęgniarstwo*.

Koordynator praktyk i opiekun praktyk wspólnie dokonują oceny postępów wiedzy i umiejętności studenta, ustalają sposób zaliczenia zajęć w sytuacjach nietypowych, trudnych.

Zaliczenia poszczególnych okresów praktyk dokonuje w karcie praktyk opiekun praktyki (tylko osoba posiadająca tytuł magistra pielęgniarstwa) oraz potwierdza koordynator praktyk po każdym semestrze. Dla studiów w trybie tzw. pomostowym zaliczenia wszystkich praktyk powinny zostać dokonane w semestrze ostatnim. Końcowego zaliczenia praktyk dokonuje Dziekan Wydziału na podstawie pozytywnej opinii koordynatora praktyk odnotowując ten fakt w dokumentacji dotyczącej przebiegu studiów.

Warunki zaliczenia praktyki:

1. Pozytywna ocena z wiedzy i umiejętności praktycznych.
2. Pozytywna ocena z postawy.
3. Samoocena studenta.
4. Opracowanie pracy pisemnej- opcjonalnie.
5. Poprawna postawa wobec pacjenta, zespołu terapeutycznego, zawodu i nauki.

Kryteria oceny studenta odbywającego zajęcia praktyczne w placówce:

- poziom przygotowania teoretycznego do zajęć seminaryjnych,
- umiejętność współpracy w zespole,
- umiejętność organizacji pracy własnej,
- umiejętność komunikowania się,
- umiejętności instrumentalne.

Niepokozi fakt, iż według Regulaminu Studiów i Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, zaliczenia zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych odbywają się tylko na zaliczenie, bez oceny.

Tworzenie sylabusów opisuje Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Nauczyciel, koordynator danego przedmiotu, ma obowiązek umieszczania i aktualizowania sylabusów w elektronicznym systemie wspomagającym proces dydaktyczny i zarządzanie uczelnią (USOS). Jest zobowiązany do określenia, we współpracy z pozostałymi nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia dydaktyczne w ramach danego przedmiotu (modułu), sposobu weryfikacji (oceny) każdego efektu kształcenia przypisanego do danego przedmiotu (modułu) i umieszczenia go w sylabusie.

System zaliczania semestru opisany jest w Regulaminie Studiów. Warunkiem zaliczenia semestru jest spełnienie wszystkich wymogów (zaliczenie zajęć, egzaminów, praktyk) określonych w planie studiów.

Student zalicza zajęcia oraz zdaje egzamin u prowadzącego zajęcia. W przypadku długotrwałej nieobecności nauczyciela, która uniemożliwiłaby terminowe rozliczenie sesji egzaminacyjnej, Dziekan Wydziału wyznacza inną osobę spośród nauczycieli o tej samej, lub pokrewnej specjalności, do przeprowadzenia zaliczenia lub egzaminu.

Zaliczenie semestru potwierdza Dziekan na karcie okresowych osiągnięć studenta w postaci wydruku danych elektronicznych z Uczelnianego Systemu Obsługi Studentów, wpisując jednocześnie studenta na następny semestr studiów.

Dyplomowanie opisane jest w Regulaminie Studiów i Wydziałowym Systemu Kontroli Jakości Kształcenia oraz Zasadach egzaminu dyplomowego dla studentów pielęgniarstwa – studia pomostowe.

Warunkiem ukończenia studiów jest przygotowanie pracy dyplomowej, jej napisanie, złożenie i pozytywna ocena. Złożenie pracy dyplomowej powinno nastąpić najpóźniej do dnia kończącego poprawkową sesję egzaminacyjną w danym semestrze.

Dziekan wyznacza promotorów prac dyplomowych. Pracę dyplomową student przygotowuje pod kierunkiem promotora, którym może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. W przypadku przygotowywania pracy dyplomowej w formie studium przypadku podlegającego diagnozie i postępowaniu pielęgniarstwu (dotyczy tylko studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo), promotorem może być osoba posiadająca prawo wykonywania zawodu pielęgniarki.

Przy ustalaniu tematu pracy dyplomowej brane są pod uwagę zainteresowanie naukowe studenta i studiowana przez niego specjalność. Temat pracy dyplomowej musi być ustalony w pierwszym semestrze prowadzonego seminarium, a dotyczy zagadnień związanych z prowadzonym kierunkiem studiów oraz specjalnością (modułem do wyboru). Tematy prac dyplomowych podaje promotor lub zgłasza student do akceptacji promotora w oparciu o swoje środowisko pracy. Dla prac, w ramach których przeprowadzane będą badania kliniczne, czyli projekty, których zasadniczym celem jest określenie skuteczności oraz bezpieczeństwa stosowania produktu leczniczego (leku), wyrobu medycznego lub innej technologii medycznej (zabiegu, testu diagnostycznego) wymagana jest zgoda uczelnianej Komisji Bioetycznej. Tematy prac dyplomowych zatwierdza Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Oceny pracy dyplomowej dokonują promotor i recenzent wyznaczony przez Dziekana.

Końcowa ocena pracy dyplomowej jest średnią arytmetyczną tych ocen wyrównywaną do pełnej oceny zgodnie z zasadą:

1) 3,0 do 3,20	- ocena dostateczna (3),
2) od 3,21 do 3,70	- ocena dostateczna z plusem (3,5),
3) od 3,71 do 4,20	- ocena dobra (4),
4) od 4,21 do 4,49	- ocena dobra z plusem (4,5),
5) 4,50 i powyżej	- ocena bardzo dobra (5).

W przypadku istnienia rozbieżności co do pozytywnej oceny pracy, o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje Dziekan, który zasięga opinii drugiego recenzenta.

Warunkiem ukończenia studiów jest zdanie egzaminu dyplomowego. Obowiązek spełnienia tego warunku traktowany jest jako część planu studiów ostatniego semestru.

Egzamin dyplomowy składa się z dwóch części sprawdzających: umiejętności praktyczne (egzamin praktyczny) oraz zasób wiedzy (egzamin teoretyczny).

Decyzje o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego podejmuje Dziekan po spełnieniu przez studenta następujących warunków: uzyskanie wszystkich zaliczeń i zdanie wszystkich egzaminów

wynikających z planu studiów i programu nauczania obowiązujących dany rocznika, z którym student kończy studia, uzyskanie oceny co najmniej dostatecznej z pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed dyplomową komisją egzaminacyjną powołaną przez Dziekana. Dyplomowa komisja egzaminacyjna składa się minimum z trzech osób, w tym z przewodniczącego. Przewodniczącym dyplomowej komisji egzaminacyjnej może być: Rektor, Prorektor, Dziekan, Prodziekan, kierownik katedry lub wyjątkowo inny samodzielny pracownik naukowy Uczelni. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi promotor i recenzent.

Egzamin praktyczny nie może odbyć się tego samego dnia co egzamin teoretyczny. Praktyczny egzamin dyplomowy na studiach pomostowych polega na omówieniu i uzasadnieniu wyboru studium przypadku, uzasadnieniu wyboru diagnozy (diagnoz) pielęgniarskiej do zaplanowania procesu pielęgnowania i umotywowaniu podjętych działań, odpowiedzi na 1 pytanie z zakresu pracy dyplomowej, zadane przez członków komisji egzaminacyjnej. Komisja egzaminacyjna osobno ocenia każdy z elementów procesu pielęgnowania: prawidłowość rozpoznania stanu pacjenta, poprawność i kompletność postawionej diagnozy pielęgniarskiej, właściwe określenie celu działań, sposób planowania działań. Uzyskanie z egzaminu praktycznego oceny niedostatecznej jest równoznaczne z niedopuszczeniem do egzaminu teoretycznego i uzyskaniem końcowej oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego.

Teoretyczny egzamin dyplomowy polega na zdaniu egzaminu testowego. Ocena z egzaminu dyplomowego jest średnią arytmetyczną ważoną z części praktycznej i teoretycznej.

Ostateczny wynik studiów stanowi sumę średnich wszystkich ocen:

- 1) 3/5 średniej wszystkich pozytywnych i negatywnych ocen uzyskanych w czasie studiów,
- 2) 1/5 oceny pracy dyplomowej,
- 3) 1/5 oceny egzaminu dyplomowego.

Zarówno w Raporcie samooceny, jak i podczas wizyty Zespołu Uczelnia nie przedstawiła założeń przeprowadzania egzaminu dyplomowego OSCE (ObjectiveStructuralClinicalEgzamination) wskazanego w obowiązujących standardach kształcenia jako metoda sprawdzenia kompetencji zawodowych.

Według studentów kierunku *pielęgniarstwo*, system weryfikacji efektów kształcenia zapewnia przejrzystość i obiektywizm formułowanych ocen, a wymagania stawiane wobec studentów są wystandaryzowane. Studenci są informowani o warunkach zaliczenia przedmiotu. Według studentów system weryfikacji ich osiągnięć jest dostosowany do charakteru kierunku i jest przeprowadzany poprzez testy, kolokwia, kartkówki, konwersatoria oraz egzaminy w formie pisemnej. Prowadzący zajęcia w ocenie końcowej uwzględniają również aktywność studenta podczas zajęć.

4) Uczelnia prowadzi ankietyzację absolwentów za pośrednictwem strony internetowej. Za ankietyzację absolwentów odpowiada Centrum Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów. Centrum to obecnie gromadzi dane i planuje aktywną ankietyzację absolwentów po 3 i 5 latach od ukończenia studiów. W obecnej chwili wpływ ankietyzacji absolwentów na doskonalenie jakości procesu kształcenia jest niewielki.

Odsiew za ostatnie lata wynosi 4% studentów (z grup kończących w 2011 roku – 4%; 2012-3%; 2013-5%). Najczęstszą przyczyną skreślenie z listy studentów jest niezaliczenie semestru, następnie nie złożenie w terminie pracy dyplomowej, z kolei rezygnacja i wreszcie brak opłat za studia.

Podczas wizytacji przeprowadzonej w roku 2007 nie sformułowano zaleceń dotyczących programu kształcenia.

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego - znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

1. Efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów *pielęgniarstwo* (zarówno studia I stopnia, jak i studia II stopnia) zostały opracowane na podstawie standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo określonego w Załączniku Nr 4 do Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r., a cele oraz specyficzne i szczegółowe efekty kształcenia dla ocenianego kierunku są zgodne z celami i efektami kształcenia wskazanymi w standardach kształcenia. Jednak brak jest efektów kształcenia dla przedmiotów zaproponowanych przez Uczelnię w ramach uzupełniającej oferty programowej dla studiów II stopnia. Nie do wszystkich przedmiotów przygotowano sylabusy.
2. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności oraz kompetencje społeczne sformułowano w sposób zrozumiały.
3. Uczelnia szczegółowo opisała zasady weryfikacji efektów kształcenia. Jednak w przypadku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych nie stosuje się zaliczenia z oceną. Nie ma zatem opracowanych szczegółowych kryteriów zaliczenia efektów kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych.
4. W obecnej chwili wpływ ankietyzacji absolwentów na doskonalenie jakości procesu kształcenia jest niewielki.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Komentarz do oceny prac licencjackich.

Prace licencjackie pisane są według obowiązującego w Uczelni schematu. Nie są poddawane procedurze antyplagiatowej. Ocenę pracy pod tym względem przeprowadza promotor. Każda praca jest recenzowana przez jednego Recenzenta. Kryteria oceny Recenzenta i Promotora są jasno określone. Oceniane prace licencjackie spełniały wymagania stawiane takim pracom, były zgodne z obecnie obowiązującymi przepisami, tj. miały charakter kazuistyczny, a promotorami prac były osoby posiadające co najmniej tytuł zawodowy magistra pielęgniarstwa. W wielu przypadkach osoba Recenzenta była niemożliwa do zidentyfikowania: zarówno w Recenzji pracy jak i na protokole z egzaminu dyplomowego podpis był nieczytelny. Recenzje prac są rzetelne, opracowane według schematu. Prace licencjackie odpowiadają warunkom stawianym tego typu pracom. Poziom prac jest zadowolający.

Komentarz do oceny prac magisterskich.

Poddane ocenie prace magisterskie były zgodne z obowiązującym w Uczelni schematem pisanie prac magisterskich. Były bardzo staranne. Miały charakter prac oryginalnych. Nie były, podobnie jak prace licencjackie poddane analizie antyplagiatowej. Każda praca była recenzowana przez jednego Recenzenta. Podobnie jak w przypadku prac licencjackich, kryteria oceny były jasno sformułowane. W niektórych przypadkach nazwisko Recenzenta było niemożliwe do odczytania (podpis nieczytelny, brak wskazania w innym miejscu w dokumentacji nazwiska Recenzenta). Wszystkie oceniane prace spełniały wymagania stawiane pracom magisterskim.

3.Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Program studiów pierwszego stopnia dla kierunku pielęgniarstwo obejmuje 3,5 roku (7 semestrów) i 4750 godzin zajęć dydaktycznych (189 ETCS), w tym 1100 zajęć praktycznych i 1200 praktyk zawodowych. W ramach kształcenia teoretycznego Uczelnia zaplanowała 780 godzin bez udziału nauczyciela Program studiów I stopnia podzielony jest na moduły (grupy przedmiotów): podstawowe, społeczne, kierunkowe.

Studenci I i II roku powinni realizować program kształcenia zgodny z obowiązującym standardem (Rozporządzenie MNiSW dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r. Dz.U.2012.631).

Dokładna analiza programu wykazała, iż Uczelnia realizuje:

- w obszarze nauk podstawowych (A) – 480 godzin i 16 punktów ETCS (obowiązujący standard zakłada w tym obszarze 480 godzin i 16 punktów ETCS);
- w obszarze nauk społecznych z językiem angielskim (B) - Uczelnia realizuje 480 godzin (przedmiotów podstawowych, w tym 90 godzin wychowanie fizyczne + 120 godzin przeznaczonych na naukę języka angielskiego) i 19 punktów ETCS). Obowiązujący standard zakłada w tym obszarze minimalną liczbę godzin zorganizowanych: 480 i 16 punktów ETCS. Zgodnie z wyżej wymienionym Rozporządzeniem, nie istnieje możliwość dodania w tym obszarze wychowania fizycznego - Uczelnia w tym obszarze realizuje zatem faktycznie 390 godzin, z czego wynika, że brakuje 90 godzin;
- w obszarze nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej (C) - Uczelnia zaplanowała 675 godzin i 28 ETCS, przy założeniach standardu wynoszących 600 godzin i 24 ETCS. W obszarze tym brak przedmiotu POZ, a Uczelnia realizuje w tym obszarze 75 godz. ponad standard;
- w obszarze nauk w zakresie opieki specjalistycznej (D) - Uczelnia zaplanowała 770 godzin i 28 ETCS, przy założeniach standardu wynoszących 860 godzin i 34 ETCS, brakuje więc 90 godz. i 6 ETCS. Fakt ten może wpływać na obniżenie jakości nauczania i dodatkowo utrudniać otrzymanie prawa wykonywania zawodu.

Na zajęcia praktyczne Uczelnia przeznaczą 1100 godz. i 46 ETCS (standard zakłada 55 ETCS), zaś na praktyki zawodowe - 1200 godz. i 46 ETCS (standard zakłada 30 ETCS).

Zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego stanowią łącznie 780 godz., co jest niezgodnie z obowiązującym standardem (standard zakłada 751 godz.). Uczelnia przekroczyła o 29 godzin limit godzin przeznaczonych na samokształcenie, co może wpływać na obniżenie jakości nauczania.

Godziny bez udziału nauczyciela są nierównomiernie rozłożone w poszczególnych semestrach, I – 145 godz., II - 185 godz., III - 90 godz., IV – 90godz., V – 30godz., VI – 120godz. i VII – 120godz.

Liczba godzin w poszczególnych semestrach rozłożona jest następująco: I – 635 godz., ETCS – 25, w tym 145 godz. bez udziału nauczyciela, II -725 godz., ETCS - 29, w tym 185 godz. bez udziału nauczyciela, III – 665 godz., ECTS 29, w tym 90 godz. bez udziału nauczyciela, IV-815 godz., ETCS - 29, w tym 90 godz. bez udziału nauczyciela, V – 575 godz., ETCS-20, w tym 30 godz., bez udziału nauczyciela, VI – 710 godz., ETCS – 32, w tym 120 godz. bez udziału nauczyciela, VII - 640 godz., ETCS - 34, tym 120 godz. bez udziału w nauczyciela,

Z powyższej analizy wynika że student najbardziej obciążony jest w semestrze IV - 815 godz., a najmniej w semestrze V - 575 godz.

Z przedstawionej powyżej analizy wynika, że student nie osiągnie wszystkich zakładanych efektów kształcenia, a tym samym właściwej struktury kwalifikacji absolwenta z uwagi na nieprawidłową liczbę godzin przeznaczonych na realizację poszczególnych modułów przedmiotów.

Uczelnia powinna dostosować program studiów pierwszego stopnia 7-semestralnych do obowiązującego Rozporządzenie MNiSW dnia 9 maja 2012 r .w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r. Dz.U.2012.631), ponieważ:

- w obszarze Nauk Społecznych brakuje 90 godz.,
- w obszarze Nauk w zakresie opieki specjalistycznej brakuje 90 godz.,
- o 29 przekroczono dopuszczalną liczbę godzin przeznaczonych na samokształcenie

Z przedmiotów do wyboru na studiach I stopnia Uczelnia zaproponowała studentom: Zakażenia szpitalne i Promocję zdrowia psychicznego. Brakuje w tym zakresie Języka migowego, wskazanego w standardach kształcenia.

Zajęcia praktyczne są realizowane pod bezpośrednim nadzorem i kierunkiem nauczyciela akademickiego.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora w sprawie liczebności grup studenckich na poszczególnych rodzajach zajęć dydaktycznych, obejmujących m. in: ćwiczenia kliniczne i zajęcia praktyczne (z udziałem pacjentów), zajęcia praktyczne odbywają się w grupie liczącej 15 osób, natomiast grupy zajęć praktycznych z anestezjologii i z intensywnej opieki medycznej liczą 8 osób. Nie pozwala to na jednoznaczne stwierdzenie, że w tych warunkach jest możliwe, czy też będzie możliwe osiągnięcie założonych efektów kształcenia w zakresie umiejętności. Taka liczebność grup na zajęciach praktycznych jest niezgodna z Uchwałą KRASZM nr 8/II/06z dnia 23 marca 2006r.

Osobą bezpośrednio odpowiedzialną za poziom merytoryczny i organizację praktyk zawodowych jest opiekun praktyk. Opiekunem praktyk jest pielęgniarka zatrudniona w miejscu odbywania praktyk, posiadająca aktualne prawo wykonywania zawodu oraz wyróżniająca się w pracy wysokimi

kompetencjami, właściwą postawą, posiadająca bogate i różnorodne doświadczenie praktyczne oraz dodatkowo:

- na studiach I stopnia – posiadająca tytuł magistra pielęgniarstwa lub magistra z innej dziedziny, opcjonalnie tytuł licencjata pielęgniarstwa i specjalizację lub kurs kwalifikacyjny z danej dziedziny pielęgniarstwa;

- na studiach II stopnia - posiadająca tytuł magistra, a w praktykach w zakresie zarządzania winna ponadto być osobą zajmującą kierownicze stanowisko pielęgniarstwa (dyrektor, naczelną, przełożoną ew. koordynator pielęgniarstwa w całym podmiocie lub grupie komórek organizacyjnych).

Opiekun nawiązuje współpracę z Uczelnią, celem włączenia się w życie Uczelni i bieżącej współpracy w realizacji procesu kształcenia.

Opiekun praktyk sprawuje stały nadzór nad kształceniem praktycznych umiejętności zawodowych studenta, przekazuje koordynatorowi informacje na temat przebiegu szkolenia poszczególnych studentów i grup, dotyczące w szczególności osiągnięć studentów, ew. braków wiedzy teoretycznej lub laboratoryjnej, pozytywnych lub negatywnych postaw studenta wobec kształcenia, zachowania wobec pacjentów i personelu.

Całość procesu kształcenia praktycznego koordynuje uczelniany koordynator – nauczyciel akademicki posiadający co najmniej tytuł magistra pielęgniarstwa oraz prawo wykonywania zawodu pielęgniarki. Koordynator praktyk uczestniczy w procesie kształcenia studenta od początku jego trwania, zna cały proces kształcenia studenta, posiada wiedzę i doświadczenie dydaktyczne, określa szczegółowe cele kształcenia oraz sposoby nabywania umiejętności.

Przed rozpoczęciem zajęć praktycznych i praktyki zawodowej student otrzymuje wykaz ćwiczeń związanych ze specyfiką zakładu kształcenia praktycznego, które zawiera Dziennik umiejętności praktycznych i praktyk zawodowych (na studiach I stopnia), i które jest zobowiązany zaliczyć w trakcie realizowanych zajęć. Jednak brak w nim efektów kształcenia dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych oraz kryteriów oceny ich osiągania. Ocena z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych powinna zostać wprowadzona i dotyczyć jakości wykonywanych zadań, tj. stosowanych zasad, algorytmów i procedur oraz skuteczności i postawy wobec chorych, a także dostrzegania problemów, umiejętności ich rozwiązywania i zaangażowania w zapewnienie opieki.

Podczas hospitacji zajęć praktycznych w oddziałach szpitalnych i w POZ studenci nie znali efektów kształcenia, ani też kryteriów oceny.

Realizacji i ewaluacji procesu kształcenia służą opracowane sylabusy. Sylabusy zawierają takie dane, jak: Forma kształcenia i ilość godzin, ECTS, Wymagania (wstępne), Założenia, Skrócony opis, Pełny opis (treści kształcenia): Literatura, Efekty kształcenia, Metody i kryteria oceniania.

W sylabusach brak jest opisanych efektów kształcenia, efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są podane tylko w kodach, nie ma wskazania określonej metody ewaluacji osiągania poszczególnych efektów kształcenia, zwłaszcza dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych. Przypisane punkty ECTS ze wskazaniem nakładu pracy studenta nie są rozdzielone na zajęcia teoretyczne i praktyczne, brak konkretnych form kształcenia oraz wskazania

osoby odpowiedzialnej za przedmiot. Brak również treści kształcenia dotyczących godzin przeznaczonych na samokształcenie.

Proces kształcenia na studiach I i II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* tylko częściowo umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia.

Program studiów I stopnia niestacjonarnych (tzw. „pomostowych”), ścieżka A dla absolwentów liceów medycznych obejmuje 2 semestry. Liczba godzin zajęć dydaktycznych wynosi ogółem 1150, w tym: 385 godzin zajęć teoretycznych (wykłady, konwersatoria, seminaria); 15 godzin ćwiczeń; 70 godzin zajęć praktycznych; 680 godzin praktyk zawodowych.

W ramach tego programu realizowane są:

- nauki podstawowe – przedmioty: anatomia, fizjologia, biochemia i biofizyka, farmakologia, radiologia, mikrobiologia z podstawami parazytologii – 60 godzin;
- nauki społeczne – przedmioty: zdrowie publiczne, filozofia i etyka zawodu pielęgniarki, prawo, pedagogika, psychologia – 65 godzin;
- nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej – przedmioty: podstawy pielęgniarstwa, promocja zdrowia psychicznego/ zakażenia szpitalne, promocja zdrowia, badanie fizykalne – 85 godzin;
- nauki w zakresie opieki specjalistycznej – przedmioty: podstawowa opieka zdrowotna, interna i pielęgniarstwo internistyczne, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, rehabilitacja i pielęgnowanie niepełnosprawnych, geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne, psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, opieka paliatywna, dietetyka, ratownictwo medyczne, badania w pielęgniarstwie – 940 godzin.

Program kształcenia realizowany na studiach I stopnia niestacjonarnych, tzw. pomostowych opracowany został zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów pielęgniarek i położnych, które posiadają świadectwo dojrzałości i ukończyły liceum medyczne lub szkołę policealną albo szkołę pomaturalną, kształcącą w zawodzie pielęgniarki i położnej (*Dz. U. z dnia 06.07.2012r., poz. 770*) oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 sierpnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących kształcenia pielęgniarek i położnych (*Dz. U. z dnia 28.08.2012 r., poz. 970*).

Program studiów drugiego stopnia, niestacjonarnych dla kierunku *pielęgniarstwo* obejmuje: 4 semestry, - 2386 godzin zajęć dydaktycznych, (ECTS 121), w tym 1350 godzin bez udziału nauczyciela, (ECTS 121), ogólna liczba godzin po odliczeniu samokształcenia wynosi 1036.

Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie:

- Nauki społeczne (ECTS 38), ogólna liczba godz. 740, w tym bez udziału nauczyciela 320, czyli godzin kontaktowych realizuje się 410. Na nauki społeczne składają się następujące przedmioty: podstawy psychoterapii (ECTS 4, godz. 70, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), teoria

pielęgniarstwa (ECTS 4, godz. 70, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), pielęgniarstwo europejskie (ECTS 4, godz. 70, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), zarządzanie w pielęgniarstwie (ECTS 4, godz. 85, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), dydaktyka medyczna (ECTS 8, godz. 140, w tym 80 godz. bez udziału nauczyciela), badania naukowe w pielęgniarstwie (ECTS 3, godz. 55, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela).

Uczelnia niezgodnie z Rozporządzeniem MNiSW dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r. Dz.U.2012.631) zaliczyła do tego obszaru: język angielski (ETCS 7, 190 godz., w tym bez udziału nauczyciela 100 godz.) oraz wychowanie fizyczne (ETCS 4, 60 godz.). Przedmiot Wychowanie fizyczne powinien być traktowany zgodnie z obowiązującymi przepisami jako przedmiot nieobowiązkowy.

Zatem wyłączając wychowanie fizyczne i język angielski z obszaru nauk społecznych, liczba realizowanych godzin w tym obszarze wynosi 210 i 27 ETCS, natomiast standard zakłada 210 godz. i 11 ETCS). Liczba godzin jest zatem zgodna ze standardem, natomiast liczba punktów ECTS jest zbyt duża.

- Nauki w zakresie opieki specjalistycznej: ogólna liczba godz. wynosi 885 (51 ETCS), w tym bez udziału nauczyciela Uczelnia zaplanowała 510 godz., czyli liczba godzin kontaktowych wynosi w tym zakresie 325.

Na nauki w zakresie opieki specjalistycznej składają się następujące przedmioty: nowoczesne techniki diagnostyczne (ECTS 3, godz. 55, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), intensywna terapia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece medycznej (ECTS 5, godz. 100, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), pielęgniarstwo specjalistyczne: opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych nerek (ECTS 3, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), opieka pielęgniarska w chorobach przewlekłych układu oddechowego (ECTS 3, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), opieka pielęgniarska nad chorym z cukrzycą (ECTS 3, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), opieka pielęgniarska nad chorym z przetoką jelitową (ECTS 3, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), opieka pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami naczyń (ECTS 3, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), pielęgnowanie pacjenta z ranami przewlekłymi (ECTS 4, godz. 56, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), opieka pielęgniarska nad chorym z SM (ECTS 2, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), opieka pielęgniarska nad pacjentem z chorobami krwi (ECTS 3, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), opieka pielęgniarska nad chorym psychicznie i jego rodziną (ECTS 3, godz. 48, w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela).

Z przedstawionej powyżej analizy wynika, że realizacja nauk w zakresie opieki specjalistycznej wynosi, po odliczeniu godzin przeznaczonych na ich realizację bez udziału nauczyciela, 415 godz. i 51 ETCS. Standard w tym zakresie zakłada 215 godz. i 18 ETCS. Nie ma w tym przypadku niezgodności ze standardami, bowiem standardy określają minimalną liczbę godzin i punktów ECTS przeznaczoną na realizację danego przedmiotu. Nie ma jednak powodów do nadmiernego obciążania studentów.

Student realizujący program kształcenia na II stopniu może wybrać jeden spośród trzech modułów: nauczycielski, zarządzający, specjalistyczny.

Przy wyborze modułu o specjalności *pielęgniarstwo specjalistyczne*, ogólna liczba godzin do realizacji wynosi 2352, w tym 1380 godz. bez udziału nauczyciela, czyli godzin kontaktowych jest 972. Na moduł ten składają się następujące przedmioty: klasyfikacja praktyk pielęgniarskich (42 godz., w tym 30 godz. bez udziału nauczyciela), poradnictwo zawodowe (64 godz., w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), praktyki zawodowe z pielęgniarstwa 80 godz. Na seminarium magisterskie przeznaczono 541 godzin, w tym 120 godz. kontaktowych, a pozostałe godziny (421) przeznaczono na samokształcenie, praktyki zawodowe 240 godz., ćwiczenia 332 godz. Ogólna liczba ETCS wynosi 121.

Przy wyborze modułu o specjalności *zarządzanie*, ogólna liczba godzin do realizacji wynosi 2364, w tym 1380 godz. bez udziału nauczyciela, czyli godzin kontaktowych jest 984. Na moduł ten składają się następujące przedmioty: zarządzanie zasobami ludzkimi (70 godz., w tym 40 godz. bez udziału nauczyciela), instrumenty zarządzania w przestrzeni publicznej (48 godz., w tym 30 godz. bez udziału nauczyciela), zarządzanie w pielęgniarstwie (80 godz. realizowane w formie praktyk zawodowych). Na seminarium magisterskie przeznaczono 541 godz. w tym 120 godz. seminaryjnych kontaktowych, pozostałe godziny (421) przeznaczono na samokształcenie, praktyki zawodowe przeznaczono (240 godz.), zajęcia praktyczne (332 godz.). Ogólna liczba ETCS wynosi 121.

Przy wyborze modułu *nauczycielskiego* ogólna liczba godzin wynosi 2386, w tym 1350 godz. bez udziału nauczyciela, czyli godzin kontaktowych jest 1036. Na moduł ten składają się następujące przedmioty: andragogika (70godz., w tym 40godz. bez udziału nauczyciela), praktyki nauczycielskie (150 godz.). Na seminarium magisterskie przeznaczono 541 godz., w tym 120 godz. seminarium, i 421 godz. samokształcenia. Na praktyki zawodowe przeznaczono 310 godz., a na ćwiczenia kliniczne 332 godz. Ogólna liczba ETCS wynosi 121.

Podsumowując, realizacja zajęć dydaktycznych na studiach II stopnia niestacjonarnych na kierunku pielęgniarstwo jest niezgodna z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. W przypadku studiów II stopnia liczba godzin zajęć i praktyk powinna być nie mniejsza niż 1300 godzin, a w przypadku akredytowanego kierunku liczba ta jest mniejsza i wynosi przy module specjalistycznym 972 godz., przy module zarządzania 984 godz., a przy module nauczycielskim 1036 godz.

Na studiach pielęgniarskich II stopnia rozporządzenie dotyczące standardów nie przewiduje godzin bez udziału nauczyciela. Studia II stopnia stacjonarne, jak i niestacjonarne, realizują te same efekty kształcenia w ciągu 1300 godzin z udziałem nauczyciela. Dlatego, podobnie jak w przypadku studiów I stopnia, osiąganie wszystkich założonych efektów kształcenia, a także właściwej struktury kwalifikacji absolwenta nie jest możliwe.

Na studiach drugiego stopnia jest realizowany język angielski na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, który jest sprofilowany zawodowo, w wymiarze 90 godz. (ECTS - 7).

Kształcenie praktyczne w wymiarze 160 godz. dydaktycznych trwa 4 tygodnie (ECTS 8). Realizowane jest w specjalistycznych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego oraz placówkach oświatowo-wychowawczych.

Praktyka w zakresie zarządzania w pielęgniarstwie odbywa się w podmiotach leczniczych, zatrudniających przełożoną pielęgniarek, naczelną pielęgniarkę lub dyrektora ds. pielęgniarstwa.

Praktyki w zakresie pielęgniarstwa specjalistycznego odbywają się w następujących oddziałach specjalistycznych: pulmonologiczny, diabetologiczny, nefrologiczny (dializoterapii), chirurgii naczyniowej (chorób naczyń), hematologiczny, psychiatryczny.

Praktyki nauczycielskie (tylko dla modułu nauczycielskiego) organizuje Uczelnia; odbywają się w trakcie III i IV semestru i trwają 150 godzin.

Egzamin dyplomowy magisterski (ECTS 20), obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności teoretycznych zdobytych w całym okresie studiów drugiego stopnia.

Zajęcia fakultatywne stanowią nie mniej niż 10% wszystkich zajęć pozostających do dyspozycji Uczelni.

System kształcenia w Elbląskiej Uczelni Humanistyczno- Ekonomicznej opiera się na przekazywaniu i egzekwowaniu treści z przedmiotów ogólnych oraz podstawowych nauk medycznych. Dopiero na tej bazie prowadzi się kształcenie w ramach przedmiotów klinicznych. Każda dziedzina opiera się na sprawdzonym schemacie: najpierw przedstawiane są wiadomości z zakresu jednostek chorobowych, patofizjologii tych schorzeń, podstawowych metod diagnostycznych i leczniczych. Proces ten odbywa się w oparciu o wykład prowadzony przez specjalistę z danej dziedziny. Następnie student zapoznaje się w ramach tzw. konwersatorium (zajęcia teoretyczne wymagające także aktywnego udziału studentów) z charakterystyką określonych czynności specjalistycznych (pielęgniarskich) w ramach zajęć praktycznych. Dalszym etapem doskonalenia umiejętności pielęgniarских są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowej pod kierunkiem profesjonalistów zawodu pielęgniarского. Konstrukcja programu uwzględnia taksonomię celów kształcenia, sekwencyjność przedmiotów oraz łączenie teorii z kształceniem praktycznym. Jednak w przypadku hospitowanych zajęć praktycznych z Podstaw pielęgniarstwa wykazano, iż student nie był do nich przygotowany, nie skończył bowiem ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarских. Dlatego w opinii ZO należy zwrócić większą uwagę na przestrzeganie właściwej sekwencji stosowanych w realizacji programu metod dydaktycznych.

Nakład pracy studenta określony w programie studiów oraz liczba punktów w poszczególnych semestrach jest zgodna z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 roku w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U.2011 Nr 243, poz. 1445) oraz Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 roku w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U.2011 Nr 201, poz. 1187). Student jest zobowiązany do uzyskania w toku studiów I stopnia (7 semestrów) 189 punktów ECTS, zaś w toku studiów II stopnia (4 semestry) - 121 punktów ECTS. Zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dnia 14 września 2011 r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczanych przez studenta jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta średnio 25-30 godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez Uczelnię, zgodnie z planem studiów oraz jego indywidualną pracę. Nakład pracy studenta na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku **pielęgniarstwo** został określony w przedmiotach i zamieszczony w

Karcie przedmiotu. Do nakładu pracy studenta wliczono godziny kontaktowe z prowadzącym zajęcia i godziny do samodzielnego opracowania materiału tematycznego. Przypisane punkty ECTS ze wskazaniem nakładu pracy studenta nie są rozdzielone na zajęcia teoretyczne, praktyczne i samokształcenie. Jednakże z powodu brakujących godzin kształcenia na studiach I i II stopnia, punktacja ECTS przypisana do poszczególnych przedmiotów i semestrów powinna zostać zweryfikowana i ponownie obliczona.

Przebieg każdej praktyki zawodowej jest udokumentowany. Nauczyciel prowadzi dokumentację-dziennik ćwiczeń/zajęć praktycznych, w którym odnotowuje obecności studenta oraz tematykę zajęć, które prowadzi; brak jest w niej jednak jasno określonych efektów kształcenia dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych, dlatego nie jest możliwa ocena, czy student osiągnie zakładane w standardach efekty podczas realizacji praktyk zawodowych.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe i metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Indywidualizacja procesu kształcenia

Studenci wyróżniający się szczególnie dobrymi wynikami w nauce, tj. osiągający średnią ocen co najmniej 4,0 i wykazujący uzdolnienia w zakresie określonej dyscypliny, mogą po zaliczeniu pierwszego roku studiów na zasadach określonych przez Rektora, studiować według indywidualnego planu studiów i programu nauczania, które mogą prowadzić do skrócenia czasu ich trwania. Po wyrażeniu przez Rektora zgody na studiowanie według indywidualnego planu studiów i programu nauczania, Dziekan wyznacza studentowi opiekuna naukowego. Student w porozumieniu z opiekunem naukowym opracowuje indywidualny plan studiów i przedstawia go Dziekanowi do zatwierdzenia.

Dziekan może także zezwolić studentowi na indywidualną organizację studiów w szczególnych okolicznościach życiowych.

Obecnie studenci nie korzystają z ww. możliwości. Głównym powodem jest brak zainteresowania. Jako powód podaje się dobrą dotychczasową organizację procesu kształcenia. Szczegółowe zasady dotyczące indywidualnego planu studiów programu nauczania są opisane w Regulaminie studiów.

W Regulaminie Studiów nie ma zapisów umożliwiających indywidualizację kształcenia studentom niepełnosprawnym.

Po ocenie programowej przeprowadzonej na ocenianym obecnie kierunku w roku 2007 **nie** sformułowano zaleceń dotyczących realizacji programu kształcenia.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych:

1. Czas trwania kształcenia na studiach I i II stopnia jest niezgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa. Konstrukcja programu uwzględnia taksonomię celów kształcenia, sekwencyjność przedmiotów oraz łączenie teorii z kształceniem praktycznym. Jednak uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta nie jest możliwe do osiągnięcia z powodu

realizowania niepełnej liczby godzin. Ponadto, zbyt duże grupy studentów na zajęciach praktycznych poddają w wątpliwość możliwość osiągnięcia właściwych efektów kształcenia. Dodatkowo, obciążenie studenta, w szczególności na studiach I stopnia, jest nierównomierne. Program, wymiar, termin realizacji oraz dobór miejsc, w których odbywają się praktyki studenckie jest spójny z celami określonymi dla praktycznej nauki zawodu. Należy jednak określić szczegółowe efekty kształcenia, które mają być zrealizowane podczas praktyk zawodowych oraz metody weryfikacji osiągnięcia tych efektów.

Konieczne jest dokonanie zmian w planie studiów oraz organizacji programu kształcenia, przede wszystkim w zakresie dostosowania liczby godzin do wymagań zawartych w standardach kształcenia, a także zwrócenie uwagi na równomierne obciążenie studenta pracą, szczególnie na studiach I stopnia. Do wprowadzonych zmian należy także dostosować istniejącą obecnie punktację ECTS.

2). Zakładane efekty kształcenia, treści programowe i metody dydaktyczne tworzą spójną całość. W Uczelni istnieje możliwość indywidualizacji procesu kształcenia.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia programu. W pojedynczych przypadkach wątpliwość budzi przyporządkowanie poszczególnych nauczycieli do prowadzonych przez nich przedmiotów z uwagi na zgodność kwalifikacji nauczycieli i treści programowych realizowanych w ramach tych przedmiotów.

Do minimum kadrowego Uczelnia zgłosiła łącznie 12 osób: 6 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora i 6 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora. Przepisy dotyczące minimum kadrowego na kierunku Pielęgniarstwo studia I i II stopnia zawarte są w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.): w § 12. ust. 1 i 2, („Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim, jeżeli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku oraz Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym, jeżeli spełnia wymagania określone w ust. 1 lub posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku”), w § 14 ust. 4 i w § 15 ust. 1 („Minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na pielęgniarstwie stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej czterech nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora reprezentujących specjalności z zakresu nauk medycznych i posiadających udokumentowany dorobek praktyczny” i „minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora”) oraz w § 13 ust. 1 i 2 („do minimum

kadrowego są wliczani nauczyciele akademicki zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru studiów” dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy”), a także w § 13 ust. 3, („Nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra”).

Do minimum kadrowego na ocenianym kierunku nie zaliczono jednego nauczyciela akademickiego z grupy samodzielnych pracowników naukowych z uwagi na brak dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej. Do minimum kadrowego nie zaliczono także 2 osób ze stopniem naukowym doktora z uwagi na niespełnienie przez te osoby wymogu zawartego w § 13 ust. 3 powołanego powyżej rozporządzenia.

Uczelnia stosuje wzór oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, który pozwala na stwierdzenie, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r., poz. 572 i 742)

W teczkach osobowych znajdują się dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych tytułów i stopni naukowych. Umowy o pracę zawierają wymagane prawem elementy. Teczki zawierają dokumenty (specjalizacje medyczne, świadectwa ukończenia kursów), będące potwierdzeniem dorobku praktycznego.

Nauczyciele akademicki zaliczeni do minimum kadrowego reprezentują różne obszary wiedzy odpowiadające obszarowi kształcenia, który został przyporządkowany dla I i II stopnia studiów na kierunku *pielęgniarstwo*. Poza tym część osób stanowiących minimum kadrowe posiada specjalizacje kliniczne, wszyscy doświadczenie zawodowe, a niektórzy także dorobek naukowy odpowiadające dyscyplinom naukowym związanym z kształceniem na ocenianym kierunku.

Do minimum kadrowego zaliczono 5 nauczycieli ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz 4 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora. Lista osób zaliczonych i niezaliczonych do minimum kadrowego zawarta jest w załączniku nr 5. Podsumowując, na studiach I stopnia minimum kadrowe jest spełnione, natomiast na studiach II stopnia do spełnienia minimum kadrowego brakuje jednej osoby ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora oraz dwóch osób ze stopniem naukowym doktora.

Nauczyciele akademicki spoza minimum kadrowego spełniają niezbędne wymogi formalne i merytoryczne związane z kierunkiem *pielęgniarstwo*, poziomem pierwszym i drugim kształcenia oraz realizowanym profilem studiów zawodowych. Jednak w pojedynczych przypadkach przedmioty nie zostały przyporządkowane nauczycielom akademickim w sposób prawidłowy, z uwzględnieniem ich dorobku naukowego, dotychczasowego dorobku dydaktycznego oraz doświadczenia praktycznego. Dotyczy to zlecenia lekarzowi ze specjalizacją z chirurgii prowadzenia zajęć z pielęgniarstwa specjalistycznego, a także pielęgniarkom zajęć z medycyny (rehabilitacji, anestezjologii i intensywnej terapii, geriatrici, interny, chirurgii, neurologii). Jednak mimo tych niewielkich niedociągnięć, kwalifikacje kadry nauczającej pozwalają na osiąganie założonych dla kierunku efektów kształcenia. Zajęcia praktyczne z zakresu pielęgniarstwa (poza wyjątkiem wskazanym powyżej) prowadzi

nauczyciele akademicki posiadający prawo wykonywania zawodu pielęgniarstwa/położnej i doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią. Wszyscy ci nauczyciele są jednocześnie pracownikami szpitali lub innych zakładów opieki zdrowotnej, w których odbywają się zajęcia praktyczne. Zwiększa to zdecydowanie poziom zajęć.

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim: 2010/2011 i 2011/2012 i 2012/2013. Nieprzerwanie przez wszystkie powyżej wskazane lata akademickie w grupie 6 samodzielnych nauczycieli akademickich wszystkie osoby są zatrudnione i zaliczone do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, a w grupie 6 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora 4 osoby są zatrudnione i zaliczone do tego minimum przez Uczelnię. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, iż kadra ocenianego kierunku studiów jest stabilna.

Uwzględniając łączną liczbę 471 osób studiujących na kierunku *pielęgniarstwo* (studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia) należy stwierdzić, że stosunek nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego do liczby studentów wynosi 1:39, przez co spełnione są wymagania zawarte w § 17 ust.1 rozp. MNiSW z dn. 5 października 2011 r w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz.1445 z późn zm.).

Przeprowadzone przez Zespół oceniający hospitacje zajęć dydaktycznych, ze szczególnym uwzględnieniem ćwiczeń praktycznych, wykazały dobre przygotowanie merytoryczne i pedagogiczne nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć teoretycznych i klinicznych oraz właściwe zaangażowanie studentów w proces przyswajania nowych wiadomości, z ich interaktywnym udziałem w prowadzonych zajęciach. Studenci uzyskują wszystkie potrzebne informacje związane z zajęciami, w tym dotyczące zasad zaliczenia, na pierwszych zajęciach. Należałoby zmniejszyć liczebność grup dostosowując ją do zalecanej przez KRASZPiP. W jednym przypadku hospitacji stwierdzono, że nauczyciel nie w pełni stosuje się do określonych w karcie przedmiotu treści programowych. Również nie wszyscy nauczyciele wykazywali wskazaną znajomość obecnie obowiązujących przepisów i zasad dotyczących kształcenia. Informacje uzyskane w tym względzie podczas hospitacji zostały potwierdzone także podczas spotkania z kadrami. Wskazane byłoby przeprowadzenia szkolenia nauczycieli w zakresie obecnie obowiązujących przepisów i zasad dotyczących kształcenia.

Procedura i kryteria doboru kadry nauczającej obejmuje analizę przedstawionych przez kandydata dokumentów potwierdzających wykształcenie, specjalność naukową i zawodową, dorobek naukowy i dydaktyczny oraz doświadczenie zawodowe. Kolejnym etapem jest rozmowa kwalifikacyjna. Na stanowiska nauczycieli akademickich nie są ogłaszane konkursy.

Merytorycznej ocenie nauczycieli służy system hospitacji przeprowadzanych przez Władze Wydziału na podstawie przedstawionego na Radzie Wydziału harmonogramu, głównie na zajęciach prowadzonych przez osoby, co do których pojawiały się sygnały o nieprawidłowościach w jakości zajęć lub z niedużym doświadczeniem w nauczaniu. W ciągu roku odbywa się kilka hospitacji; przedstawiono protokoły z 5 hospitacji – nie zawierały one żadnych uwag negatywnych. Przedstawiono również wyniki ankiety studenckiej dotyczącej oceny prowadzących.

W ramach prawidłowej realizacji polityki kadrowej Władze Uczelni zabiegają, aby nauczyciele akademicki prowadzili działalność naukowo-badawczą wiodącą do uzyskiwania awansów, kolejnych

stopni i tytułów naukowych. Uczelnia częściowo finansuje przeprowadzenie doktoratów i ew. udziału w konferencjach i szkoleniach na wniosek osoby zainteresowanej. Nie prowadzona jest wymiana z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju lub za granicą. Jednakże jak wynika z przedstawionych danych, tylko 4 osoby zgłoszone do minimum kadrowego w ostatnich 5 latach opublikowały oryginalne prace badawcze. Należy podkreślić, że ukazały się 3 prace z udziałem studentów kierunku *pielęgniarstwo*.

W spotkaniu z kadrą nauczającą wzięło udział 11 (na 66) osób, w tym 4 zaliczone do minimum kadrowego. Wszyscy bardzo pozytywnie ocenili warunki pracy w Uczelni, jednakże odczuwają potrzebę zorganizowania szkoleń w zakresie Krajowych Ram Kwalifikacyjnych oraz metod weryfikacji osiągania przez studentów efektów kształcenia. Podnoszono też fakt zbyt dużej liczebności grup studenckich na zajęciach praktycznych i braku pełnego księgozbioru do nauczania na ocenianym kierunku. Trzy osoby zgłosiły prowadzenie badań, które mają stać się podstawą do przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego.

W Raporcie z poprzedniej akredytacji nie zawarto uwag dot. omawianych zagadnień.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego: studia I stopnia – w pełni; studia II stopnia - częściowo

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1. Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia programu. W pojedynczych przypadkach dobór nauczycieli akademickich do realizacji niektórych przedmiotów nie uwzględnia posiadanych przez nich kwalifikacji.
2. Uczelnia spełnia minimum kadrowe dla studiów I stopnia. Uczelnia nie spełnia minimum kadrowego dla studiów II stopnia. Z 6 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym profesora, do minimum kadrowego nie zaliczono jednej osoby ze względu na brak dorobku naukowego/doświadczenia zawodowego w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej. Z 6 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, do minimum kadrowego nie zaliczono 2 osób z uwagi na niespełnienie przez nich wymogów zawartych w § 13 ust. 3 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.), tj. nie prowadzą osobiście na kierunku studiów „pielęgniarstwo” zajęć dydaktycznych w wymiarze co najmniej 60 godzin. Do spełnienia wymogów dotyczących minimum kadrowego na studiach II stopnia brakuje zatem 3 nauczycieli akademickich.
3. Nie wszyscy nauczyciele wykazują się wystarczającą znajomością obecnie obowiązujących przepisów i zasad dotyczących kształcenia. Wskazane byłoby przeprowadzenia stosownego szkolenia. Uczelnia udziela pomocy w rozwoju naukowym w postaci finansowania przewodów doktorskich czy ułatwień w wyjazdach na konferencje naukowe. Zajęcia prowadzone przez nauczycieli akademickich są hospitowane przez władze Wydziału.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Uczelnia zapewnia bazę materialną, niezbędną do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniająca potrzeby osób niepełnosprawnych.

Infrastrukturę dydaktyczną Wydziału Nauk o Zdrowiu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej tworzą, będące własnością Uczelni: budynek dydaktyczno-administracyjny przy ul. Lotniczej 2 oraz budynek dydaktyczny przy ul. Lotniczej 2 b, o łącznej powierzchni użytkowej 4940,6 m².

EUH-E w Elblągu posiada łącznie 21 nowoczesnych sal dydaktycznych, w tym 9 sal wykładowych (1113 miejsc łącznie), 5 sal seminaryjno-ćwiczeniowych (175 miejsc łącznie), 4 pracownie medyczne (70 miejsc łącznie), 2 pracownie informatyczne (44 miejsca łącznie) i 2 pracownie nauki j. obcych (48 miejsc łącznie).

Sal dydaktyczne są wyposażone na stałe lub w przenośny sprzęt komputerowy oraz wideoprojektory. W Uczelni funkcjonują 4 pracownie do teoretycznej i praktycznej nauki zawodu: podstawowych nauk medycznych, zabiegów medycznych, medycznych czynności ratunkowych, podstawowych umiejętności pielęgnarskich, które wyposażone są w odpowiedni i nowoczesny sprzęt (programy multimedialne, fantomy, modele, plansze) wykorzystywany w procesie dydaktycznym kształtowania umiejętności pielęgnacyjnych i zabiegowych; ich ocena jest bardzo wysoka.

Ponadto Uczelnia dzierżawi salę gimnastyczną (pow. 430,00m²); przedstawiono stosowną umowę dzierżawy na okres 08.10.2013 – 21.01.2014.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe prowadzone są w licznych jednostkach na terenie Elbląga i innych miast.

Nazwa podmiotu realizującego kształcenie praktyczne	Baza własna/ Umowa z podmiotem nie będącym w strukturze uczelni, /na jaki okres
Zajęcia praktyczne	
Wojewódzki Szpital Zespolony Elbląg, ul. Królewiecka 146 – Oddziały: Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej, Chirurgii Onkologicznej, Onkologiczny, Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Gastroenterologicznym, Chorób Wewnętrznych z Pododdziałem Kardiologii z Intensywnym Nadzorem Kardiologicznym, Pediatriczny z Pododdziałem Neurologiczno-Rehabilitacyjnym, Ginekologii, Położnictwa i Patologii Ciąży, Noworodka, Patologii i Intensywnej Terapii, Anestezjologii i Intensywnej Terapii, Dział Ratownictwa Medycznego, Gabinet promocji zdrowia.	Umowa - czas nieokreślony

Szpital Miejski SP SZOZ Elbląg, ul. Żeromskiego 22 - Oddział rehabilitacji, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy.	Porozumienie – czas nieokreślony
Elbląski Szpital Specjalistyczny z Przychodnią SPZOZ Elbląg, ul. Komeńskiego 35 - Oddział psychiatryczny, Oddział Anestezjologii i intensywnej Terapii, Gabinet promocji zdrowia.	Porozumienie – czas nieokreślony
Hospicjum Św. Jerzego Elbląg, ul. Kopernika 26-28	Porozumienie – czas nieokreślony
Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Elblągu, ul. Szarych Szeregów 32	Porozumienie – czas nieokreślony
NZOZ El-Vita w Elblągu, Zw. Jaszczurczego 22 - Dializoterapia, Choroby Wewnętrzne	Porozumienie – czas nieokreślony
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Duży Medyk” Elbląg, ul. Myliusza 20	Porozumienie – czas nieokreślony
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Twoje Zdrowie” Elbląg, ul. Robotnicza 79	Porozumienie – czas nieokreślony
Niepubliczny Zakład medycyny Szkolnej i promocji Zdrowia „SZKOL- MED” Elbląg, ul. Robotnicza 79	Porozumienie – czas nieokreślony
Praktyki zawodowe	
NZOZ Usług Pielęgniarskich w Elblągu	Porozumienie – czas nieokreślony
NZOZ Szpital Powiatowy w Tczewie Szpitale Tczewskie SA	Porozumienie- czas nieokreślony
NZOZ Centrum Pielęgniarstwa Środowiskowo-Rodzinnego i Promocji Zdrowia AGMED w Malborku	Porozumienie – czas nieokreślony
Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Elblągu	Porozumienie – czas nieokreślony
Szpital Powiatowy w Bartoszycach	Porozumienie – czas nieokreślony
Szpital Powiatowy w Pasłęku,	Porozumienie – czas nieokreślony
Szpital Powiatowy w Braniewie,	Porozumienie – czas nieokreślony
NZOZ Śródmieście w Gdyni	Porozumienie – czas nieokreślony
Samodzielny Publiczny ZOZ w Działdowie,	Porozumienie – czas nieokreślony
Szpital Polski Sztum NZOZ w Sztumie,	Porozumienie – czas nieokreślony

Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o. o. NZOZ w Malborku,	Porozumienie –czas nieokreślony
Samodzielny Publiczny ZOZ w Giżycku,	Porozumienie –czas nieokreślony
Powiatowe Centrum Zdrowia w Kartuzach	Porozumienie –czas nieokreślony
Samodzielny Publiczny ZOZ w Nowym Dworze Gdańskim,	Porozumienie –czas nieokreślony
Szpital Specjalistyczny w Kościerzynie,	Porozumienie –czas nieokreślony
Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ we Fromborku,	Porozumienie –czas nieokreślony
Szpital Powiatowy im. F. Lange w Nowym Mieście Lubawskim,	Porozumienie –czas nieokreślony
Pomorskie Centrum Traumatologii Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Gdańsku,	Porozumienie –czas nieokreślony
Szpital Rehabilitacyjny i Opieki Długoterminowej SP ZOZ w Tczewie,	Porozumienie –czas nieokreślony
Miejski Szpital Zespolony w Olsztynie,	Porozumienie –czas nieokreślony
Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie	Porozumienie –czas nieokreślony
Szpital Miejski w Gdyni,	Porozumienie –czas nieokreślony
Powiatowy ZOZ w Ostródzie SA	Porozumienie –czas nieokreślony
Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Starogardzie Gdańskim,	Porozumienie –czas nieokreślony
Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny w Górowie Iławeckim,	Porozumienie –czas nieokreślony
Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku	Porozumienie –czas nieokreślony
Elbląskie Stowarzyszenie pomocy Humanitarnej im. Św. Łazarza LAZARUS w Elblągu	Porozumienie –czas nieokreślony

Uczelnia przedstawiła umowy z wymienionymi powyżej jednostkami na realizację zajęć, jednakże tylko w przypadku Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Elblągu w umowie wyraźnie jest zaznaczone, że przeprowadzane są tam zajęcia dla kierunku *pielęgniarstwo*. W pozostałych przypadkach nie ma informacji na ten temat, jak również nie podano, ilu studentów będą poszczególne jednostki przyjmowały na zajęcia.

Baza, w której prowadzone są zajęcia praktyczne jest prawidłowa, podobnie jak i dobór miejsc odbywania praktyk.

Biblioteka Uczelni mieści się w budynku dydaktyczno-administracyjnym. Powierzchnia pomieszczeń bibliotecznych wynosi 140 m². Znajduje się w niej 7 stanowisk komputerowych dla nauczycieli i studentów. Brak możliwości skorzystania ze skanerów, drukarki i kserokopiarki.

Biblioteka posiada księgozbiór liczący 22 242 woluminów, w tym z zakresu medycyny – 2650. Większość książek (26 tytułów dla ocenianego kierunku) zakupiono w ostatnich latach w liczbie egzemplarzy od 1 (6 pozycji) do 2 (20 pozycji), przy czym jeden egzemplarz jest do wykorzystywania na miejscu. Biblioteka nie prenumeruje czasopism dla kierunku *pielęgniarstwo*. Brak jest dostępu do specjalistycznych baz danych i WBN. Godziny pracy Biblioteki nie są przystosowane do potrzeb jej użytkowników, ponieważ studenci ocenianego kierunku odbywają zajęcia w piątek od 16.00, sobotę i niedzielę, zaś Biblioteka nie pracuje w niedzielę, a w piątek i sobotę tylko do godz. 16.00

Uczelnia ma podpisane porozumienia z Warmińsko-Mazurską Biblioteką Pedagogiczną w Elblągu oraz Biblioteką Elbląską im. Cypriana K. Norwida, na mocy których pracownicy i studenci Uczelni, podobnie jak inne osoby, mogą korzystać z księgozbiorów tych bibliotek. W obu tych bibliotekach nie ma księgozbioru właściwego dla ocenianego kierunku. W bibliotece Elbląskiej jedyne czasopismo z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu to „Żyjmy dłużej”. Ponadto Biblioteka współpracuje (ale tylko na zasadzie wymiany własnych wydawnictw) na podstawie podpisanych porozumień z Bibliotekami: Wyższej Szkoły Administracji Publicznej im. S. Staszica w Białymstoku; Wyższej Szkoły Biznesu w Gorzowie Wielkopolskim; Wyższej Szkoły Handlowej w Krakowie; Medycznego Liceum Zawodowego w Elblągu oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Tczewie.

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż baza dydaktyczna EUH-E w Elblągu umożliwia osiągnięcie deklarowanych efektów kształcenia, w szczególności zapewniania dostępu do infrastruktury niezbędnej z uwagi na specyfikę kierunku.

Uczelnia zapewnia właściwe ze względu na cele kształcenia zaplecze do realizacji zadań klinicznych w zakładach opieki zdrowotnej na podstawie podpisanych odrębnych umów. Baza szpitalna i ambulatoryjna zapewnia studentom bezpieczne warunki pracy oraz poznanie jednostek chorobowych i wykonywanie procedur medycznych u dorosłych i dzieci zgodnie z programem nauczania.

Infrastruktura dydaktyczna Uczelni odniesieniu do kierunku *pielęgniarstwo* rozwija się, w tym zwłaszcza w zakresie doposażenia w nowoczesny sprzęt specjalistycznych pracowni.

Obiekty dydaktyczne Uczelni są w pełni przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi.

Podobną opinię wyrazili studenci na spotkaniu z ZO. Ocenili oni, że baza dydaktyczna służąca realizacji procesu kształcenia umożliwia im osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia. Nauczyciele korzystają z pomocy dydaktycznych np. w postaci rzutników multimedialnych i laptopów. W Uczelni jest ogólnodostępny sprzęt komputerowy z podłączeniem do Internetu. Studenci ocenili księgozbiór biblioteki jako niewystarczający, przyznali, że często muszą korzystać z innych źródeł.

W poprzedniej ocenie jakości kształcenia przeprowadzonej w roku 2007 nie było sformułowanych zaleceń dot. omawianych zagadnień. W latach 2008-2010 wybudowano nowy budynek dydaktyczny (ul. Lotnicza 2b); ta zmiana infrastruktury niewątpliwie wpłynęła korzystnie na możliwość osiągnięcia założonych efektów kształcenia i jego jakość.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: znacząco.

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego:

Wymagania dotyczące bazy dydaktycznej obejmującej pomieszczenia, jak i wyposażenie w sprzęt zapewniające realizację celów kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*, są w pełni spełnione, co umożliwia studentom zdobycie wiedzy i umiejętności z zakresu studiowanego kierunku.

Uczelnia posiada Bibliotekę, której zasoby nie w pełni odpowiadają potrzebom kierunku. Zasoby książkowe nie wypełniają listy podręczników wskazanych jako obowiązkowe. Ponadto, liczba egzemplarzy podręczników jest niewystarczająca w stosunku do liczby studentów. Biblioteka nie prenumeruje obecnie żadnych czasopism z zakresu *pielęgniarstwa*, nie zapewnia dostępu do WBN ani innych medycznych baz danych. Czas pracy biblioteki nie jest przystosowany do potrzeb studentów. Współpraca międzybiblioteczna opiera się na wymianie egzemplarzy wydawnictw, które są publikowane przez Uczelnię.

Konieczne jest zawarcie aneksów do porozumień z jednostkami prowadzącymi zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe określających, jakiego kierunku studiów one dotyczą i ilu studentów może odbywać zajęcia w poszczególnych jednostkach.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Nauczyciele akademicki w ramach zatrudnienia w Uczelni, a także w ramach swojej pracy zawodowej prowadzą prace badawcze indywidualnie. Łącznie, w latach 2008-2012, pracownicy EUH-E opublikowali 42 prace (w 34 podano afiliację Uczelni). W wydawnictwie naukowym EUH-E ukazały się 4 prace związane z kierunkiem *pielęgniarstwo*.

Badania naukowe finansowane są przez Uczelnię. Kwoty przeznaczone na ten rodzaj działalności wynosiły w ostatnich latach od 15 000,00 do 105 600,00 PLN (w r. 2008 – 15 000; w r. 2009 - 25 466,70; w r. 2010 - 105 600,00; w r. 2011 – 20 500,00 i w r. 2012 – 32 100,00 PLN). Wobec niskich nakładów na naukę i braku laboratoriów trudno spodziewać się badań naukowych z wykorzystaniem nowoczesnej aparatury i metodyki, mających szansę na opublikowanie w czasopiśmie z IF. Tym bardziej, że w wymienionym okresie nie ubiegano się o granty w ramach konkursów projektów naukowych MNiSW, NCN i NCBR.

Przyznawane przez Uczelnię granty naukowe, w wysokości do 10 000,00 PLN, mogą mieć charakter indywidualny lub zespołowy, a także zwykły lub przygotowawczy (przed złożeniem wniosku o zewnętrzne sfinansowanie projektu badawczego). Po zakończeniu grantu, kierownik projektu zobowiązany jest złożyć sprawozdanie merytoryczne i finansowe. W latach 2007 – 2010 zrealizowano 3 granty badawcze; tylko jeden zakończył się przygotowaniem rozprawy doktorskiej, natomiast z pozostałych żaden z nich nie zakończył się publikacją. Pomimo tego jeden z realizatorów otrzymał ponownie grant naukowy w 2013 r. W latach 2011 - 2012 przyjęto 2 projekty do realizacji; jak dotychczas z żadnego z nich nie opublikowano pracy w czasopiśmie naukowym.

Pracownicy Uczelni w latach 2008-2012 brali udział w organizacji 6 konferencji (*Schyłek etyki w zawodzie pielęgniarki i położnej – prawda czy zagrożenie?* - 2008; *Interdyscyplinarny Wymiar Promocji Zdrowia Rodziny* – 2008; *Co nowego w dermatologii?*” - 2009; *Wiosenne spotkanie z rehabilitacją w Elblągu* – 2010; *Bio-psycho-społeczny wymiar zdrowia rodziny* – 2011; XI Kongres Pielęgniarek Polskich - 2012).

Uczelnia nie prowadzi współpracy naukowej i badawczej z innymi uczelniami lub instytucjami z otoczenia gospodarczego i społecznego.

W Uczelni funkcjonuje system wspierania naukowego rozwoju kadry dydaktycznej, czego wyrazem jest m.in. możliwość pokrywania części kosztów związanych z uczestnictwem w konferencjach naukowych oraz z przeprowadzaniem przewodów doktorskich.

Podsumowując, prace badawcze prowadzone w Uczelni mają niewielki wpływ na proces kształcenia. Podkreślić jednak należy działania Uczelni wspierające i promujące rozwój naukowy kadry dydaktycznej, finansowanie projektów naukowych, a także włącznie studentów do realizacji projektów naukowych, czego wyrazem jest współautorstwo studentów w 3 publikacjach afiliowanych na Uczelnię.

Poprzednia akredytacja przeprowadzona przez PKA dotyczyła I stopnia studiów na kierunku *pielęgniarstwo*, w związku z tym działalność naukowa i jej wpływ na dydaktykę nie były oceniane (prowadzenie badań naukowych nie jest wymagane).

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Prowadzone przez nauczycieli akademickich badania mają niewielki wpływ na realizowany proces dydaktyczny, w tym na kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania oraz na proces rozwoju kierunku. Pracownicy Uczelni byli organizatorami lub współorganizatorami 6 konferencji.

Wyniki 34 opublikowanych w ostatnich 5 latach prac posiadają afiliację Uczelni; należy podkreślić, że współautorami 3 prac są studenci.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

Uchwała rekrutacyjna Senatu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno – Ekonomicznej (Uchwała z dnia 27 maja 2012r.) zawiera szczegółowe warunki i tryb rekrutacji na studia. Zasady rekrutacji na ocenianym kierunku są ogólnodostępne na stronie internetowej Uczelni oraz w centrum rekrutacji. Opisane są w sposób zrozumiały i klarowny. Odrębne zasady obowiązują dla kandydatów na studia I stopnia, I stopnia niestacjonarne (pomostowe) oraz studia II stopnia. Zasady rekrutacji są zgodne z Ustawą Prawo o Szkolnictwie Wyższym (art. 169). Zasady rekrutacji ustalone przez Uczelnię nie uwzględniają dodatkowych egzaminów wstępnych, a o przyjęciu decyduje kolejność zgłoszeń. Rekrutacja uwzględnia zasadę równych szans i nie wprowadza dyskryminacji dla żadnych grup kandydatów.

System oceny studentów jest zorientowany na proces uczenia się, jest przejrzysty oraz obiektywnie formułowany. Zasadę tę potwierdzili także studenci podczas spotkania z ZO. Prowadzący zajęcia stawiają jasne kryteria i sprawiedliwie oceniają prace. Studenci są informowani o możliwościach powtórzenia egzaminu oraz o możliwościach skorzystania z egzaminu komisyjnego. Studenci zadeklarowali także pełną znajomość wymagań egzaminacyjnych. Znają również wymagania dotyczące poszczególnych przedmiotów. Na początku semestru nauczyciele akademicki

przedstawiają studentom wszystkie niezbędne informacje dotyczące m.in.: potrzebnej literatury, zasad zaliczenia przedmiotu oraz godzin konsultacji. Są one przestrzegane przez prowadzących zajęcia oraz odpowiednio dopasowane do potrzeb studentów. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem oceniającym wskazali na bardzo dobry kontakt z nauczycielami akademickimi oraz rzetelne przekazywanie przez prowadzących nauczanych przez nich treści.

Studenci ocenianego kierunku nie zapoznali się z efektami kształcenia, dlatego też nie potrafili określić, czy są w stanie osiągnąć wszystkie założone efekty kształcenia.

Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem oceniającym, ocenili, że nakład pracy i czasu niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest określony prawidłowo.

Uczelnia wspiera mobilność związaną z funkcjonowaniem systemu ECTS. Studenci czują się wystarczająco doinformowani w kwestii systemu ECTS. Na ocenianym kierunku istnieje możliwość skorzystania z wymiany międzyuczelnianej w ramach programu Erasmus, do czego studenci są zachęceni przez władze Wydziału. Studenci jednak nie wykazują zainteresowania możliwościami wymiany. Jak sami stwierdzili wynika to z faktu, iż wielu z nich pracuje i nie chce opuszczać kraju.

Z racji na niewielką skalę wymiany międzynarodowej, jej wpływ na osiągnięcie efektów kształcenia jest niewielki.

Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej studentom EUH-E odbywa się na podstawie Regulaminu pomocy materialnej dla studentów Elbląskiej Uczelni Humanistyczno – Ekonomicznej. Stypendia są przyznawane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób przejrzysty i sprawny, jednakże z niewielkimi zastrzeżeniami.

Regulamin obejmuje wszystkie rodzaje świadczeń pomocy materialnej przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Podziału dotacji ze środków funduszu pomocy materialnej dokonuje Rektor w porozumieniu z przedstawicielami samorządu zgodnie z art. 174 ust. 2 Ustawy. Zgodnie z art. 174 ust. 4 Ustawy podział dotacji uwzględnia proporcję między stypendiami socjalnymi a stypendiami Rektora dla najlepszych studentów.

Art. 175 ust. 4 Ustawy określa, iż Rektor przekazuje uprawnienia w zakresie przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów odwoławczej komisji stypendialnej. Niewłaściwym jest zatem upoważnianie pracownika Uczelni do wydawania decyzji w tej sprawie.

Studenci sami wybierają formę wypłaty świadczenia – w kasie lub przelewem na konto.

Wszystkie informacje dotyczące studiów są studentom przekazywane na bieżąco poprzez tablice ogłoszeń i platformę internetową, która jest bardzo czytelna.

W sylabusach są zawarte wszystkie potrzebne studentom informacje m.in.: efekty kształcenia, warunki zaliczenia przedmiotu oraz dane dotyczące literatury podstawowej oraz uzupełniającej. Studenci uważają, iż zawartość sylabusów jest pełna, jednak nie widzą w nich większej przydatności w procesie uczenia się. Studenci uważają również, iż zalecane materiały dydaktyczne w pełni pomagają w realizacji zakładanych celów i efektów kształcenia.

Studenci mają możliwość wyboru promotora oraz zaproponowania własnych tematów prac dyplomowych.

Studenci ocenianego kierunku posiadają dostęp do Biblioteki uczelnianej, jednak jej księgozbiór nie spełnia ich oczekiwań, przez co zmuszeni są do korzystania z innych źródeł.

W Uczelni nie działają koła naukowe dla studentów ocenianego kierunku.

Godziny pracy Dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów. Jakość pracy osób pracujących w Dziekanacie również została oceniona przez studentów bardzo dobrze.

Narzędziem motywującym studentów do osiągania coraz lepszych wyników w nauce w skali Uczelni jest stypendium Rektora dla najlepszych studentów. Stypendium to, w opinii studentów, skutecznie motywuje ich do dalszej nauki, rozwoju i osiągania lepszych efektów kształcenia.

Studenci z najlepszymi wynikami w nauce mogą również starać się o Nagrodę Rektora Elbląskiej Uczelni Humanistyczno – Ekonomicznej.

W Uczelni działa Samorząd Studencki, który funkcjonuje na podstawie Regulaminu Parlamentu Studentów Elbląskiej Uczelni Humanistyczno - Ekonomicznej. Samorząd posiada jednopoziomową strukturę z uwagi na charakter Uczelni. Organ ten opiniuje regulamin studiów, regulamin przyznawania pomocy materialnej. Samorząd nie uczestniczy jednak w pracach nad ich tworzeniem i nie wnosi dodatkowych uwag do projektów wyżej wymienionych dokumentów. Liczba reprezentantów studentów w Senacie nie spełnia warunku określonego w art. 61 ust 3. Ustawy. Uczelnia w obecnej chwili zapewnia Samorządowi Studenckiemu niezbędne warunki do jego funkcjonowania w postaci pomieszczeń oraz sprzętu biurowego. Uczelnia wspiera Samorząd doraźnie finansując organizowane przez jego członków wydarzenia.

Podczas spotkania z ZO, studenci wyrazili zadowolenie z wyboru kierunku studiów i nie formułowali żadnych zastrzeżeń i negatywnych opinii dotyczących procesu kształcenia na ocenianym kierunku. Do pozytywnych kwestii studenci zaliczyli atmosferę panującą na Wydziale, dostępność i przychylność wykładowców. Kontakt studentów z wykładowcami poza zajęciami dydaktycznymi odbywa się w formie konsultacji. Istnieje możliwość kontaktu studentów z kadrą za pośrednictwem poczty elektronicznej. Każdy rok studiów wybiera starostę, który bezpośrednio współpracuje z samorządem studenckim, opiekunem roku oraz resztą nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia.

Studenci wizytowanego kierunku wiedzą jakie kroki podjąć w sytuacjach konfliktowych i kto na Wydziale może im pomóc w takich sytuacjach. Tryb rozpatrywania indywidualnych skarg i wniosków studenci oceniają jako przejrzysty i obiektywny.

Program studiów również jest pozytywnie oceniany przez studentów. Przedmioty są związane z planami zawodowymi studentów, pogłębiają ich wiedzę i umiejętności. Także organizacja zajęć jest dobrze oceniana przez studentów. Studenci zwrócili jednak uwagę na fakt braku dłuższej przerwy, na tyle długiej, aby mogli odpocząć lub skosztować posiłek.

Zaplecze dydaktyczne – jest zdaniem studentów – dobrze przystosowane do odbywających się w nich zajęć, wyposażone w odpowiedni sprzęt. Nauczyciele korzystają z pomocy dydaktycznych w postaci rzutników multimedialnych i laptopów.

Studenci pozytywnie oceniają zaplecze socjalne na terenie kampusu Uczelni: mają do dyspozycji bursę szkolną oraz stołówkę. W szczególności wysoko ocenili dostęp do stołówki i możliwość skorzystania z ciepłego posiłku. Studenci obecni na spotkaniu z Zespołem oceniającym uważają jednak, iż ceny są zbyt wysokie.

W opinii studentów system opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej spełnia ich oczekiwania w stopniu wystarczającym.

Podczas poprzedniej oceny programowej nie sformułowano zaleceń dotyczących wsparcia studentów w procesie uczenia się.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Przyjęte zasady rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów dysponujących wiedzą i umiejętnościami umożliwiającymi osiągnięcie zakładanych efektów oraz nie zawierają zapisów dyskryminujących jakąkolwiek grupę. Wielkość rekrutacji jest powiązana z potencjałem kadrowym
- 2) Zdaniem studentów system oceny studentów jest obiektywny, przejrzysty i zorientowany na proces uczenia się. Studenci są zaznajomieni ze wszystkimi swoimi prawami oraz obowiązkami.
- 3) Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość uczestnictwa w wymianach studenckich w ramach programu Erasmus.
- 4) System opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego kierunku działa prawidłowo. System opieki materialnej i socjalnej działa prawidłowo.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

W Uczelni funkcjonuje Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, powołany zarządzeniem Rektora z dnia 21 stycznia 2013 roku w sprawie wdrożenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, poprzedzonego stosowną Uchwałą Senatu EUH-E (zarządzenie przedstawiono do wglądu ZO). Zarządzenie to anulowało poprzednie z dnia 2 października 2007 roku w sprawie wdrożenia Wewnątrzuczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zespołowi Oceniającemu przedstawiono dokument szczegółowo opisujący zasady funkcjonowania USZJK w EUE-H. Dokument ten podzielono na siedem działów, w których opisano kolejno cele i zadania USZJK oraz Wydziałowych Systemów Zapewnienia Jakości Kształcenia, organizację studiów, proces kształcenia, w tym między innymi bardzo szczegółowo zasady informowania o ocenach i kryteria ich przyznawania, zasady odbywania praktyk studenckich, ocenę jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, standardy prac dyplomowych, jakość kadry nauczającej, wspieranie studentów i monitorowanie karier absolwentów.

Za wdrażanie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia odpowiedzialny jest Zespół, w składzie: Prorektor ds. Kształcenia, który pełni funkcję przewodniczącego Zespołu, Kanclerz, Dziekani, Prodziekani, Kierownik Studium Języków Obcych, Przedstawiciel Samorządu Studentów. Zarządzenie Rektora z dnia 21 stycznia 2013 roku zobowiązało także Dziekanów Wydziałów do dostosowania do nowych uregulowań Wydziałowych Systemów Zapewnienia Jakości Kształcenia, z uwzględnieniem studiów podyplomowych. Do zadań Uczelnianego Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia należy działanie na rzecz doskonalenia jego funkcjonowania, współpraca z wydziałowymi zespołami, analiza stanu zatrudnienia i jakości kadry dydaktyczno-naukowej oraz ustalanie zasad gromadzenia i upowszechniania informacji. Do zadań przewodniczącego UZJK należy w szczególności przygotowywanie raportu corocznego składanego władzom Uczelni i zapewnienie wsparcia administracyjnego niezbędnego do sprawnego działania Systemu.

W Wydziale Nauk o Zdrowiu, w miejsce Wydziałowego Zespołu powołano Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, które uwzględniają specyfikę kształcenia na poszczególnych kierunkach. Zespoły te, w tym działający na kierunku *pielęgniarstwo*, powołano Uchwałą Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu

nr 1/3/2011 z dnia 05 listopada 2011 roku. W skład Zespołu wchodzi Przewodniczący i 3 członków, w tym jeden student (Uchwałę przedstawiono do wglądu członkowi ZO).

Do zadań Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia należy:

1. Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na kierunku.
2. Przeprowadzanie kontroli zgodności programów studiów z obszarowymi i kierunkowymi efektami kształcenia.
3. Przedkładanie Prorektorowi ds. Kształcenia corocznych sprawozdań z oceny jakości kształcenia na Wydziale – na poszczególnych kierunkach.
4. Kontrola poprawności przypisywania punktów ECTS do przedmiotów/modułów kształcenia.
5. Nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji.
6. Przedstawianie Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia propozycji zmian w funkcjonowaniu USZJK.
7. Przekazywanie Raportu samooceny Opiekunowi dydaktycznemu kierunku *pielęgniarstwo*.
8. Badanie zgodności kart przedmiotów (sylabusów) z wydziałowym wzorcem karty przedmiotu (modułu).
9. Dostarczanie wszystkich istotnych informacji do sporządzenia Raportu samooceny na potrzeby PKA lub innych organów kontrolujących jakość kształcenia.
10. Sporządzanie planu działań poprawiających jakość kształcenia na danym kierunku studiów.
11. Opracowanie i wdrażanie własnych procedur podnoszenia jakości kształcenia, wynikających ze specyfiki kierunku.
12. Zapewnienie uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia.
13. Weryfikacja procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych, ocena procedury doboru recenzentów i jakości recenzji oraz ocena organizacji i przebiegu obrony pracy dyplomowej
14. Badanie dokumentowania sposobów weryfikacji efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Pod koniec każdego roku kalendarzowego ustalany jest plan pracy Kierunkowego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na kolejny rok. Plan ten zatwierdza Rada Wydziału. Na koniec każdego roku kalendarzowego członkowie Zespołu Kierunkowego sporządzają raport z wykonania planu zadań w danym roku, który zostaje przekazany Prodziekanowi/Dziekanowi w celu zatwierdzenia i przedstawienia na Radzie Wydziału, a następnie zostaje przekazany do Uczelnianego Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Członkowi ZO przedstawiono do wglądu plan pracy na rok 2013. Zawiera on zadania, działania zmierzające do jego wykonania oraz okres realizacji. Na rok 2013 zaplanowano 15 zadań, w tym np. nadzór nad funkcjonowaniem Kierunkowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, który realizowany jest poprzez indywidualną ocenę i analizę działań prowadzonych przez członków Zespołu. Ponadto plan pracy zawiera przeprowadzenie kontroli zgodności programów kształcenia z kierunkowymi efektami kształcenia, kontrolę poprawności przypisywania punktów ECTS do przedmiotów/modułów kształcenia, nadzór nad przebiegiem ankietyzacji i hospitacji, badanie zgodności kart przedmiotów z obowiązującym w Uczelni wzorem, sporządzenie planu zadań zmierzających do poprawy jakości kształcenia, zapewnienie udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia, weryfikację procedury zatwierdzania

tematów prac dyplomowych i doboru recenzentów, badanie dokumentowania sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia.

ZO przedstawiono notatki ze spotkań Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*, które odbyły się w dniach 09. 03. 2012r., 11-12. 05. 2012r. oraz 15. 05. 2013r. Na spotkaniach w 2012 roku omawiano założenia do tworzenia nowych programów kształcenia, zasady naliczania punktów ECTS, warunki realizacji programu kształcenia, w tym jakość kadry nauczycielskiej, zasady współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi, formy zajęć i ich przyporządkowanie do poszczególnych przedmiotów i efektów kształcenia. W zebraniach brali udział studenci i przedstawiciele pracodawców. Zwraca uwagę fakt, że spotkania odbywają się nieregularnie, a pomiędzy ostatnim i przedostatnim spotkaniem była roczna przerwa. W tej sytuacji, w kontekście planu pracy na rok 2013, nasuwa się wniosek, że albo spotkania nie są protokołowane, albo też zadania przeznaczone do realizacji w roku 2013 nie są właściwie monitorowane. Jest to szczególnie istotne z uwagi na wprowadzenie w czerwcu 2012r. nowych standardów nauczania na kierunku pielęgniarstwo (Rozporządzenie MNiSW z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, **Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r., poz. 631**) i konieczność dostosowania do nich programów kształcenia.

W Wydziale stosuje się następujące narzędzia służące zapewnieniu jakości kształcenia:

1. ankietyzacja studentów – przeprowadza się ją 1 raz w roku. Obecnie stosowane ankiety są anonimowe, w wersji papierowej i obejmują wyłącznie ocenę nauczycieli, chociaż w ankiecie jest możliwość zawarcia także innych uwag. Opracowaniem ankiet zajmuje się pracownik Dziekanatu. Wyniki ankiety zostają przedstawione Dziekanowi, a następnie omawiane są na Radzie Wydziału. Wówczas zostają zaproponowane działania naprawcze, za wdrażanie których odpowiada Dziekan. W przypadku ankiet studenckich obejmują one zalecenia hospitacji zajęć nauczyciela, rozmowę ze studentami i ocenianym nauczycielem (na osobnych spotkaniach) w celu weryfikacji zarzutów, ewentualne rozwiązanie umowy o pracę z nauczycielem, wobec którego zarzuty studentów zostały potwierdzone (zdarzało się w przeszłości). Nauczyciele oceniani wysoko odbierają gratulacje. Decyzje kadrowe podejmuje Rektor na wniosek Dziekana. Zespół nie kontroluje na bieżąco skuteczności działań naprawczych. Efekty działań naprawczych oceniane są przez Zespół podczas kolejnej oceny danego problemu. W bieżącym roku akademickim planuje się wprowadzenie ankiety studenckiej ogólnouczelnianej, która będzie obejmować także badanie innych zagadnień, między innymi ocenę przez studentów bazy dydaktycznej. Ankieta ta będzie miała charakter elektroniczny i będzie dostępna w USOS.

2. Ankieta absolwentów – obecnie zamieszczona jest na stronie internetowej. Za ankietyzację absolwentów odpowiada Centrum Promocji Zawodowej Studentów i Absolwentów. Centrum to obecnie gromadzi dane i planuje aktywną ankietyzację absolwentów po 3 i 5 latach od ukończenia studiów.

3. Okresowa ocena nauczycieli akademickich – przeprowadzana jest co 4 lata w przypadku osób z tytułem naukowym profesora i co 2 lata w przypadku innych nauczycieli akademickich. W ocenie bierze się pod uwagę wyniki hospitacji zajęć nauczyciela, dorobek naukowy, zaangażowanie w sprawy Uczelni i otoczenia społecznego. Zasady przeprowadzania oceny nauczycieli zawarte są w Statucie Uczelni. Na Wydziale dotychczas nie przeprowadzano takiej oceny, natomiast jest już zaplanowana.

Dodatkowo każdy pracownik naukowo-dydaktyczny zobowiązany jest raz w roku przedłożyć na ręce Prorektora ds. Nauki sprawozdanie z własnej działalności naukowo-badawczej.

4. Hospitacje zajęć – plan hospitacji ustalany jest corocznie przez Radę Wydziału. Nie ma planu ogólnego hospitacji. W pierwszej kolejności hospituje się zajęcia nauczycieli, którzy otrzymali niską ocenę w ankiecie studenckiej oraz nauczycieli młodych i niedoświadczonych. Wnioski z hospitacji trafiają do Dziekana. Propozycje działań naprawczych dyskutowane są na Radzie Wydziału. Rada Wydziału wyznacza osoby odpowiedzialne za wdrożenie działań naprawczych. Nadzór nad całością sprawuje Dziekan.

5. W Uczelni obowiązuje regulamin dyplomowania. Tematy prac dyplomowych i dobór recenzentów należy do Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Nie stosuje się w Uczelni systemu antyplagiatowego. Decyzję o dopuszczeniu pracy do obrony podejmuje promotor.

Informacje o działaniach Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia są dostępne w ramach organizacji systemu opisaną powyżej. Studenci podczas spotkania z ZO i podczas hospitacji zajęć potwierdzili, że są informowani o sposobie zaliczenia przedmiotu i sposobie dyplomowania. Informacje te otrzymują od prowadzących przedmiot oraz z kart przedmiotów. Podczas spotkania z kadrą nauczającą oraz podczas hospitacji zajęć stwierdzono, że nauczyciele akademicy nie mają wystarczającej wiedzy na temat aktualnych przepisów prawa regulujących proces kształcenia w Polsce.

Dziekan nie zapewnia środków finansowych na działanie systemu.

Reprezentacja przedstawicieli studentów w Senacie Uczelni nie spełnia wymogu określonego w art. 61 ust. 3 Ustawy.

Uczelnia zapewnia udział studentów jako interesariuszy wewnętrznych w pracach nad Systemem Zapewnienia Jakości Kształcenia. Jednak w ocenie Dziekana aktywność studentów w tym zakresie jest niewystarczająca. Wynika to z faktu, że zajęcia na wizytowanym kierunku prowadzone są w większości w formie studiów niestacjonarnych dla osób pracujących zawodowo. Również studia I stopnia stacjonarne przystosowane są dla osób pracujących.

Prawdopodobnie również, ze względu na niestacjonarny charakter studiów, przedstawiciele Parlamentu Studentów RP nie uczestniczą w procesie uświadamiania studentom możliwości ich wpływu na jakość kształcenia, optymalizację osiąganych efektów oraz dostosowania ich do wymagań społeczno-gospodarczych i aktualnego stanu wiedzy.

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia praktyczne na wizytowanym kierunku są jednocześnie interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi z uwagi na fakt, że są równolegle zatrudnieni w jednostkach opieki zdrowotnej. Dziekan wskazuje także na silne powiązania nieformalne z interesariuszami zewnętrznymi, np. z dyrektorami szpitali, w których prowadzone są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Dużą część pielęgniarek pracujących w tych jednostkach stanowią absolwentki Uczelni.

Poprzednia wizytacja PKA była przeprowadzona na kierunku *pielęgniarstwo* w dniach 31 maja – 1 czerwca 2007 roku. Uczelnia prowadziła wówczas studia stacjonarne i niestacjonarne (pomostowe) tylko na poziomie studiów I stopnia. W Raporcie powizytacyjnym nie ma zaleceń dotyczących

działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia; został on oceniony pozytywnie. Działający wówczas system obejmował ankietyzację studentów i hospitację zajęć. Na podstawie danych z Raportu z 2007 roku i aktualnej oceny dokonanej w trakcie bieżącej wizytacji, należy stwierdzić, że w Uczelni poczyniono daleko idące działania zapewniające rozwój i doskonalenie systemu i tym samym działań prowadzących do stałego podnoszenia jakości kształcenia.

W Uczelni nie przeprowadzano akredytacji zagranicznych.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/ biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
Wiedza	+/-	+	+	+/-	+/-	+
umiejętności	+/-	+	+	+/-	+/-	+
kompetencje społeczne	+/-	+	+	+/-	+/-	+

- +** - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- +/-** - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia
- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) W Uczelni działa przejrzysty system zapewnienia i bieżącej kontroli jakości kształcenia. Wskazane są organy i osoby odpowiedzialne za poszczególne zagadnienia związane z jakością kształcenia. Poszczególne narzędzia służące ocenie jakości kształcenia stosowane są według określonych ram czasowych. Dodatkowo, na każdym kierunku wdrażane są działania bieżące wynikające z aktualnych potrzeb.

Biorąc pod uwagę niezgodność programów studiów ze standardami, zaleca się zintensyfikowanie działań Systemu, w szczególności w odniesieniu do kontroli zgodności programów kształcenia z obowiązującymi przepisami prawa oraz weryfikacji osiągania zawartych w standardach efektów kształcenia.

Sposób upowszechniania informacji o Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia należy uznać za zadowalający. Zaleca się przeprowadzenie szkolenia dla nauczycieli na temat kształcenia w oparciu o efekty kształcenia ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń zawartych w standardach kształcenia opisanych w powołanym powyżej Rozporządzeniu MNiSW.

2) Udział interesariuszy wewnętrznych jest niezadowalający z uwagi na małą aktywność studentów mimo, że Uczelnia zapewnia możliwości udziału w pracach organów Uczelni, w tym Zespołów ds. Jakości Kształcenia. Zaleca się włączenie do składu Senatu Uczelni przedstawicieli studentów w liczbie przewidzianej w Ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Udział interesariuszy zewnętrznych, tj.

nauczycieli mających zatrudnienia także w jednostkach opieki zdrowotnej można uznać za wystarczający, jednak należy wdrożyć działania służące intensyfikacji udziału interesariuszy zewnętrznych w pracach na rzecz doskonalenia jakości kształcenia.

Uczelnia prowadzi działania zamierające do doskonalenia funkcjonowania Uczelnianego i Kierunkowych Systemów Zapewniania Jakości Kształcenia.

9. Podsumowanie

Koncepcja kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* prowadzonym w Wydziale Nauk o Zdrowiu Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej nawiązuje do misji i strategii Uczelni. Strategia Wydziału jest obecnie przygotowywana, bowiem musi być spójna ze strategią Uczelni, a ta została zatwierdzona 27 09 2013 roku.

Uczelnia deklaruje, że w tworzeniu koncepcji kształcenia brali udział zarówno interesariusze zewnętrzni, jak i studenci, jednak ich udział nie jest udokumentowany.

Efekty kształcenia zostały sformułowane w sposób jasny i zrozumiały w oparciu o standardy kształcenia zawarte w rozporządzeniu MNiSW dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U. z dnia 5 czerwca 2012 r. Dz.U.2012.631).

Należy podkreślić, że Uczelnia nie przedstawiła efektów kształcenia dla uzupełniającej oferty programowej na studiach II stopnia.

Weryfikacja zakładanych celów i ocena osiągania efektów kształcenia na każdym etapie jest procesem kilkustopniowym i składa się z działań podejmowanych przez nauczycieli akademickich, koordynatorów przedmiotów, władz Wydziału, Zespół ds. Jakości Kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*, Radę Wydziału oraz Senat EUH-E. Poszczególne decyzje podejmowane w odniesieniu do efektów kształcenia przebiegają „od dołu do góry”. System zaliczania zajęć, zaliczenia roku i warunki ukończenia studiów opisane są w Regulaminie Studiów i Uczelnianym Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia. W przypadku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych stosuje się zaliczenie bez oceny. Należy w tym przypadku rozważyć zastosowanie zaliczenia z oceną i opracowanie szczegółowych kryteriów weryfikacji osiągania efektów kształcenia z zakresu umiejętności.

Przedstawione do oceny karty przedmiotów wymagają korekty, bowiem brak jest w nich opisanych efektów kształcenia, efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są podane tylko w kodach, brak metody weryfikacji poszczególnych efektów kształcenia, zwłaszcza dotyczących umiejętności i kompetencji społecznych. Przypisane punkty ECTS ze wskazaniem nakładu pracy studenta nie są rozdzielone na zajęcia teoretyczne i praktyczne, brak konkretnych form kształcenia oraz wskazania osoby odpowiedzialnej za przedmiot. Brak również treści kształcenia dotyczących godzin przeznaczonych na samokształcenie.

Nie przedstawiono sylabusów dla wszystkich przedmiotów, np. na studiach I stopnia - ratownictwa medycznego.

Liczba godzin kształcenia, zarówno na studiach I jak i II stopnia jest mniejsza niż zalecana w standardach. W przypadku studiów I stopnia nie jest realizowany przedmiot „Język migowy”, zalecany przez standardy jako jeden z 3 przedmiotów do wyboru. Nie jest zatem możliwe osiągnięcie wszystkich przypisanych do kierunku efektów kształcenia, a tym samym kwalifikacji zawodowych absolwenta.

Zajęciom praktycznym i praktykom zawodowym nie przypisano konkretnych efektów kształcenia. Zajęcia praktyczne odbywają się w zbyt licznych grupach. Opisane powyżej nieprawidłowości powodują, że realizacja wszystkich efektów kształcenia z zakresu umiejętności zawartych w standardach jest wątpliwa. Sytuacja taka w połączeniu ze zbyt małą liczbą godzin przeznaczonych na kształcenie może spowodować odmowę wydania prawa wykonywania zawodu. Konieczne jest także ponowne przeliczenie punktów ECTS po uzupełnieniu programu kształcenia o brakujące godziny. Wskazane jest także bardziej równomierne obciążenie studentów, w szczególności na studiach I stopnia.

W Uczelni jest możliwa indywidualizacja procesu kształcenia.

Uczelnia spełnia minimum kadrowe dla studiów I stopnia, natomiast minimum kadrowe dla studiów II nie jest spełnione. Brakuje 3 nauczycieli akademickich. Dobór nauczycieli akademickich do realizacji niektórych przedmiotów nie zawsze uwzględnia posiadane przez nich kwalifikacje, które winny być adekwatne do realizowanych zajęć. Zwraca uwagę, że nie wszyscy nauczyciele wykazują się wystarczającą znajomością obecnie obowiązujących przepisów i zasad dotyczących kształcenia. Wskazane byłoby przeprowadzenie stosownego szkolenia.

Baza dydaktyczna Uczelni zapewnia realizację celów i efektów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Zwraca jednak uwagę niedostateczne zaopatrzenie biblioteki uczelnianej w księgozbiór właściwy dla kierunku, a także mała liczba egzemplarzy, tych pozycji, które są dostępne w Bibliotece Uczelni. Biblioteka nie prenumeruje obecnie pism z zakresu pielęgniarstwa, nie zapewnia dostępu do pełnotekstowych baz medycznych ani do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Godziny pracy biblioteki nie w pełni odpowiadają potrzebom studentów.

Działalność naukowa prowadzona w związku z ocenianym kierunkiem wyraża się 34 opublikowanymi w ostatnich 5 latach pracami, które posiadają afiliację Uczelni; należy podkreślić, że współautorami 3 prac są studenci. Jednak prowadzone przez nauczycieli akademickich badania mają niewielki wpływ na realizowany proces dydaktyczny, w tym na kształtowanie programu kształcenia i indywidualizację nauczania oraz na proces rozwoju kierunku. Należy podkreślić, że pracownicy Wydziału byli współorganizatorami 6 konferencji.

Studenci są zaznajomieni ze wszystkimi swoimi prawami oraz obowiązkami.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość uczestnictwa w wymianach studenckich w ramach programu Erasmus.

System opieki naukowej i dydaktycznej nad studentami ocenianego, jak i system opieki materialnej oraz socjalnej działają prawidłowo. Uczelnia stara się dbać o rozwój zawodowy, kulturalny oraz społeczny studentów.

W Uczelni działa przejrzysty system zapewnienia i bieżącej kontroli jakości kształcenia. Wskazane są organy i osoby odpowiedzialne za poszczególne zagadnienia związane z jakością kształcenia. Biorąc pod uwagę niezgodność programów studiów ze standardami, zaleca się zintensyfikowanie działań Systemu.

Sposób upowszechniania informacji o Systemie Zapewnienia Jakości Kształcenia należy uznać za zadowalający.

Udział interesariuszy wewnętrznych jest niezadowalający z uwagi na małą aktywność studentów mimo, że Uczelnia zapewnia możliwości udziału w pracach organów Uczelni, w tym Zespołów ds. Jakości Kształcenia. Zaleca się włączenie do składu Senatu Uczelni przedstawicieli studentów w liczbie przewidzianej w Ustawie Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Udział interesariuszy zewnętrznych, tj. nauczycieli mających zatrudnienia także w jednostkach opieki zdrowotnej można uznać za wystarczający, jednak należy wdrożyć działania służące intensyfikacji udziału interesariuszy zewnętrznych w pracach na rzecz doskonalenia jakości kształcenia.

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku			X		
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów			X		
4	zasoby kadrowe - studia I stopnia		X			
4	Zasoby kadrowe – studia II stopnia				X	
5	infrastruktura dydaktyczna			X		
6	prowadzenie badań naukowych			X		

7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się		X			
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości			X		

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek

W odpowiedzi na raport, Uczelnia ustosunkowała się do niektórych zarzutów sformułowanych przez ZO.

Uczelnia zadeklarowała prowadzenie dokumentacji poświadczającej współpracę z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Nie ustosunkowała się jednak do konieczności uzupełnienia składu Senatu, tak, aby liczba studentów w Senacie Uczelni była zgodna z warunkami określonymi w art. 61 ust 3. Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym. Nadal również nie przedstawiono strategii rozwoju Wydziału. W tej sytuacji nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium W załączonej do odpowiedzi na raport dokumentacji znajduje się spis nowo sformułowanych efektów kształcenia dla uzupełniającej oferty programowej na studiach II stopnia oraz matryca efektów kształcenia ze wskazaniem, na których przedmiotach poszczególne efekty kształcenia będą realizowane. Nie przedstawiono sylabusów przedmiotów uzupełnionych o nowo sformułowane efekty kształcenia, ani sposobów weryfikacji osiągnięcia tych efektów.

W odpowiedzi na zarzut, że w przypadku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych nie ma opracowanych szczegółowych kryteriów zaliczenia efektów kształcenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych, Uczelnia deklaruje, że jest w trakcie opracowywania nowego wzoru dziennika praktyk zawodowych, jednak nie przedstawia żadnych nowych danych.

Biorąc powyższe pod należy stwierdzić, że Uczelnia podjęła działania naprawcze, jednak nadal nie można ocenić kryterium 2 „w pełni”.

W odpowiedzi na zarzuty dotyczące kryterium 3, Uczelnia przedstawiła skorygowane plany studiów I stopnia, które obecnie uwzględniają zalecenia zawarte w aktualnych standardach kształcenia, jednak nadal w programie nie uwzględniono przedmiotu „Język migowy”, który zgodnie ze standardami powinien znajdować się w module przedmiotów „do wyboru”.

Uczelnia nie przedstawiła skorygowanego planu studiów II stopnia, zatem nadal liczba godzin realizowana podczas studiów II stopnia jest niezgodna ze standardami kształcenia.

Prezentowano sylabus dla przedmiotu „Ratownictwo medyczne” realizowanego w ramach kształcenia na studiach I stopnia. Założenia przedmiotu opisane w sylabusie odnoszą się do Pielęgniarstwa Pediatricznego, a nie Ratownictwa Medycznego. Efekty kształcenia są spójne z treściami programowymi, jednak nie ma bezpośredniego przyporządkowania treści programowych do poszczególnych efektów. Brakuje również nazwiska osoby prowadzącej/odpowiedzialnej za przedmiot. Wątpliwości budzi także system punktów ECTS. Przedmiotowi temu przypisano 2 pkt ECTS: 1 pkt za 10 godzin wykładu i 1 pkt. za 15 godz. ćwiczeń. Brakuje szczegółowego rozpisania

punktów ECTS ze wskazaniem liczby godzin pracy studenta niezbędnej dla opanowania wszystkich efektów kształcenia przypisanych do tego przedmiotu. Nie przedstawiono także systemu weryfikacji efektów kształcenia z podaniem szczegółowych warunków zaliczenia. W tej sytuacji należy stwierdzić, że nie zostały uwzględnione zawarte w Raporcie uwagi ZO do konstrukcji sylabusów. Biorąc powyższe pod uwagę nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 3.

W odpowiedzi na zarzut dotyczący niespełnienia minimum kadrowego na studiach II stopnia, Uczelnia deklaruje zatrudnienie jednej osoby z tytułem naukowym profesora, która posiada aktualny dorobek naukowy w obszarze nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, do którego przyporządkowany jest oceniany kierunek. Do dokumentacji załączono także oświadczenie tej osoby o planowanym zatrudnieniu w Uczelni jako pierwszym miejscu pracy i w pełnym wymiarze czasu pracy oraz o zgodę na wliczenie do minimum kadrowego na studiach I i II stopnia. Nie przedstawiono jednak kopii umowy o pracę ani planowanego obciążenia dydaktycznego godzinowego przewidzianego dla nowego pracownika. W tej sytuacji nie można zaliczyć proponowanej osoby do minimum kadrowego na studiach II stopnia.

W przypadku dwóch osób z grupy nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora zgłoszonych do minimum kadrowego, których nie zaliczono uprzednio do minimum kadrowego z uwagi na brak przewidzianego w przepisach obciążenia dydaktycznego na ocenianym kierunku, Uczelnia przedstawiła plany dydaktyczne, z których wynika, że obie osoby spełniają obecnie warunek zawarty w § 13 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.). Do minimum kadrowego na studiach II stopnia nadal brakuje 1 osoby z grupy nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora. Biorąc pod uwagę powyższe, istnieją przesłanki do zmiany oceny kryterium 4 dla studiów II stopnia z „częściowo” na „znacząco”

Uczelnia przedstawiła faktury poświadczające zakup podręczników dla ocenianego kierunku: 11 pozycji po 1 egzemplarzu za kwotę 818,07 PLN oraz 7 pozycji po 2 egzemplarze za kwotę 914,53. Przedstawiono także faktury poświadczające zakup prenumerat czasopism „Zdrowie Publiczne” i „Pielęgniarstwo XXI wieku”, ale tylko za rok 2013. Przedstawiono listę pozycji książkowych planowanych do zakupu w roku 2014 (109 pozycji), nie wskazano jednak z jakich środków zakup ten zostanie sfinansowany. Zmieniono godziny pracy biblioteki, tak aby zwiększyć jej dostępność dla studentów studiujących w trybie niestacjonarnym. Złożono także wniosek o udostępnienie zasobów bibliotecznych w ramach WBN. Podkreślenia wymaga fakt podjęcia przez Uczelnię działań naprawczych dotyczących funkcjonowania biblioteki i można przyjąć, że obecnie infrastruktura dydaktyczna zapewnia realizację założonych dla kierunku efektów kształcenia. Pozwala to na zmianę oceny kryterium 5 ze „znacząco” na „w pełni”. Zaleca się jednak kontynuację prenumeraty w/w czasopism w kolejnych latach.

W odpowiedzi na raport, Uczelnia nie ustosunkowała się do uwag dotyczących skuteczności działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Dlatego nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 8 ze „znacząco” na „w pełni”.

Tabela nr 3

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
4	Zasoby kadrowe – studia II stopnia			X		
5	infrastruktura dydaktyczna		X			